

Jaarverslag 2024

Nationale Vereniging de Zonnebloem

Je openstellen voor anderen

Is altijd een goede start

Voor een betere wereld

Dichterbij het hart

Al 75 jaar kan er zoveel meer dan je denkt.

Alex van Wayenburg
Oprichter de Zonnebloem

‘Beste
vrienden,
houd de
zonzij’

A. van Wayenburg

Inhoud

Voorwoord	5
1. Al 75 jaar impactvol	6
2. Een hartverwarmend jubileumjaar	8
2.1 Zon in de Schoorsteen	8
2.2 Verjaardag en officiële start jubileumjaar	9
2.3 Lokale en regionale activiteiten en uitstapjes	10
2.4 Theatertour	10
2.5 Walk & Roll	11
2.6 Bezoek van de Koning	12
2.7 Rondreizende fototentoonstelling	13
2.8 Week van de Zonnebloem bij Omroep Max	14
3. De noodzaak blijft	16
3.1 Bewustwording creëren met landelijke campagnes	16
3.2 Toegankelijkheidstesten	17
3.3 De wereld van toegankelijkheid ontdekken	17
4. We hebben jullie nodig	18
4.1 Vrijwilligers	18
4.2 Onmisbare steun van donateurs	18
4.3 Een lot met uitkijkgarantie	19
4.4 Samenwerking, sponsorships en lokale fondsenwerving	19
5. Organisatie	20
5.1 Bestuur en toezicht	20
5.2 Het Nationaal Bureau	21
6. Financieel beheer en interne beheersing	24
6.1 Bericht van het bestuur	25
6.2 Financieel beleid	26
6.3 Financiële positie	28
7. Geconsolideerde jaarrekening	38
7.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2024	38
7.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024	39
7.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024	40
7.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	41
7.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening	42
7.6 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	43
7.7 Grondslagen voor de bepaling van het saldo van baten en lasten	45
7.8 Toelichting op de geconsolideerde balans	48
7.9 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten.	56
7.10 Overzicht directiesalaris	63
7.11 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)	64
7.12 Overige toelichtingen	65
8. Overige gegevens	67

Deelnemster mevrouw De Rooy met Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander op de Zonnebloem rolstoelfiets

| Voorwoord

Bij zijn bezoek aan de Zonnebloem in ons jubileumjaar verwoordde koning Willem-Alexander het zeer treffend: “Mensen met een lichamelijke beperking komen gewoonweg de deur niet uit als de Zonnebloem er niet is”.

Als Nationaal Bestuur van de Zonnebloem zijn we ontzettend trots op alle huisbezoeken, dagjes uit, (vaar)vakanties en alle andere mooie momenten die onze duizenden vrijwilligers ook dit jaar weer mogelijk maakten. We zien dat de Zonnebloem zich daarnaast steeds meer inzet om Nederland toegankelijker te maken. Met campagnes, een indrukwekkende rondreizende fototentoonstelling, ons rolstoeltoegankelijke mobiele toilet de ZonnebloemPot, het testen van locaties en het geven van workshops werken we niet alleen aan bewustwording, maar bieden we ook daadwerkelijke oplossingen voor een brede doelgroep. Bij de oprichting van de Zonnebloem had Alex van Wayenburg vast niet durven dromen dat we als organisatie nu al 75 jaar zoveel impact maken.

In ons jubileumjaar zijn we ook gestart met het toekomstbestendiger maken van onze organisatie. Tijden veranderen tenslotte. Onze doelgroep heeft andere wensen, vrijwillige inzet vernieuwt en technische innovaties bieden nieuwe mogelijkheden. Wat onveranderd blijft is de wil om toegevoegde waarde te bieden voor de 1,4 miljoen mensen met een lichamelijke beperking in Nederland. Met bestaande en nieuwe middelen en mensen. Met collega-organisaties en de onmisbare steun van onze donateurs en zakelijke partners.

Samen gaan we onbeperkt vooruit om een wereld te creëren waaraan onze doelgroep zonder belemmeringen deel kan nemen. Dit jaarverslag is dan ook méér dan een overzicht van wat we in 2024 gerealiseerd hebben. Het is een eerbetoon aan de tienduizenden mensen die zich in de afgelopen 75 jaar hebben ingezet met en voor de Zonnebloem. En een belofte aan onze doelgroep, dat we er de komende 75 jaar ook voor hen zullen zijn.

Erica Bakkum
Voorzitter Nationaal Bestuur

Al 75 jaar impactvol

Concrete oplossingen en dierbare herinneringen

Ruim 1,4 miljoen mensen in Nederland hebben een lichamelijke beperking. De ontoegankelijkheid van de wereld om hen heen vormt vaak een grotere (fysieke en sociale) belemmering dan hun eigen handicap. De Zonnebloem maakt zich hard voor een samenleving die voor iedereen toegankelijk is, zodat sociaal isolement wordt voorkomen. We doen dit met heel veel praktische oplossingen. Maar ook door mooie gesprekken, bijzondere activiteiten, een gezellig samenzijn en leuke uitstapjes te bieden.

Impactdoel 1:

Persoonlijke aandacht dichtbij

- 31.321 vrijwilligers
- 26.307 afdelingsvrijwilligers
- 86.667 deelnemers
- 943 afdelingen

Er zijn voor elkaar

Een handicap kan je bewegingsvrijheid beperken. Wanneer je afhankelijker wordt van anderen, wordt jouw wereld vaak kleiner. Met 943 afdelingen door het hele land is er altijd een Zonnebloemafdeling in de buurt. Onze ruim 31.000 vrijwilligers zorgen ervoor dat mensen met een lichamelijke beperking aangesloten blijven bij de samenleving. Door samen leuke dingen te doen. Een wandeling in de natuur, indoor skiën, een festival bezoeken, genieten van vakantie of gewoon samen een kopje koffie drinken.

Impactdoel 2:

Mobiliteit

- 50 Zonnebloemauto's
- 5.169 keer verhuurd
- 9.225 verhuurdagen
- Bezettingsgraad 56,92%
- 69 Zonnebloemfietsen

Eropuit kunnen als ieder ander

De Zonnebloemauto biedt mensen in een rolstoel of scootmobiel de mogelijkheid om er zelfstandig op uit te gaan. De auto biedt flexibiliteit en wordt gebruikt voor betekenisvolle momenten, zoals een dagje uit met familie of vrienden. Maar ook voor minder leuke momenten zoals begrafenissen. De Zonnebloemfiets biedt de mogelijkheid om er in de directe omgeving op uit te gaan.

Impactdoel 3:

Toegankelijkheid

- Op 14 feesten en evenementen is een ZonnebloemPot geplaatst (o.a. Gay Pride en Vierdaagsefeesten Nijmegen)
- Ruim 100 locaties zijn getest op toegankelijkheid
- Belevingsworkshops bij o.a. het Scheepvaartmuseum en de Leidse Schouwburg
- Bewustwordingscampagnes

Op weg naar een toegankelijker Nederland

Voor onze doelgroep is goede toegankelijkheid een noodzaak. De Zonnebloem werkt aan een toegankelijker Nederland door bewustzijn te creëren, locaties te testen op toegankelijkheid en tips, workshops en trainingen te geven. De Zonnebloem onderzocht samen met opticienketen Hans Anders hoe rolstoelgebruikers een winkelbezoek ervaren en welke verbeteringen écht het verschil maken. Dit leidde tot beter toegankelijke winkelinformatie, aanpassingen in de winkels en een e-learning voor medewerkers. Deze impact kunnen we samen maken.

Impactdoel 4:

Toegankelijke vakanties

- 138 afdelingsvakanties
- 14 kleinschalige vakanties
- 2.686 gasten aan boord van MPS de Zonnebloem
- 202 verhuurdagen Hugenpothuis

Voor iedereen een passende vakantie

Het aanbod varieert van (groeps)reizen tot toegankelijke vakantie-accommodaties voor mensen die graag met familie en vrienden op pad gaan. Uniek aan de Zonnebloemvakanties is het feit dat, indien nodig, er medische/verpleegkundige begeleiding geboden wordt door deskundige vrijwilligers. Dankzij de vrijwillige inzet van o.a. artsen, verpleegkundigen en verzorgenden kunnen we het zorgaanbod afstemmen op de zorgvraag. Mensen die door hun beperking extra zorg en begeleiding nodig hebben, krijgen zo een heerlijke en zorgeloze vakantie.

Marktconforme prijzen

Vanuit onze visie biedt de Zonnebloem producten en diensten tegen een marktconforme prijs. De kosten als gevolg van de beperking (bijvoorbeeld medische zorg of de begeleiding door vrijwilligers) worden betaald door de Zonnebloem. We kunnen dit alleen doen dankzij onze donateurs en de geweldige bijdragen van belangrijke partners zoals de Nationale Postcode Loterij en de VriendenLoterij.

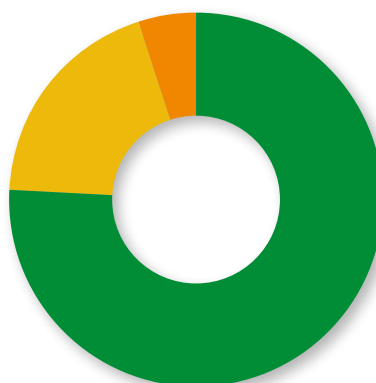

Overzicht besteding inkomsten 2024

■ Voorlichting/bewustwording, eigen activiteiten	€ 3.447.000
■ Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	€ 5.639.000
■ Vakanties	€ 2.638.000
■ Evenementen	€ 5.392.000

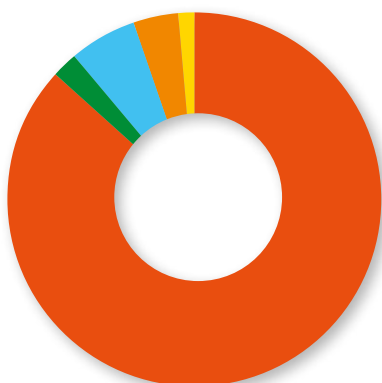
Totale uitgaven 2024

■ Besteed aan de doelstelling	76%
■ wervingskosten	19%
■ Kosten beheer en administratie	5%

Totale inkomsten 2024

■ Baten van particulieren	€ 17.748.000
■ Baten van bedrijven	€ 481.000
■ Baten van loterijorganisaties	€ 1.178.000
■ Baten van subsidies van overheden	€ 788.000
■ Overige baten	€ 283.000

Een hartverwarmend jubileumjaar

2.1 Zon in de Schoorsteen

Eind 2023 trapt men maar liefst 78 afdelingen het Zonnebloem jubileumjaar af met de landelijke actie 'Zon in de Schoorsteen'.

De allereerste versie van deze sympathieke actie was al in 1949 en daarmee vierde deze actie het 75-jarige jubileum al in december 2023. De actie is bedoeld om mensen met een lichamelijke beperking, langdurig zieken en mensen die om een andere reden wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken, op te vrolijken met een sinterklaascadeautje dat beschikbaar gesteld is door iemand zonder beperking of

lokale winkeliers. Op deze manier wordt vaak een hele stad, dorp of stadswijk bij de actie betrokken.

Mede dankzij de geweldige bijdragen van lokale winkeliers en de onvermoeibare inzet van vele vrijwilligers, konden mensen in Eibergen, Moordrecht, Lelystad West, Volendam, Moergestel en Heemskerk en vele andere plaatsen verrast worden met een leuke attentie.

O.a. Omroep Brabant en het Noordhollands Dagblad besteedden veel aandacht aan de actie.

Marry Schouten (rechts) komt een cadeautje brengen bij Cisca Izeren.

FOTO RVP MEDIA

'Zon in de schoorsteen' geeft licht in donkere tijd

Gerda Holla

Hoogkarspel ■ „Ze is instabiël, maar ondanks alles is ze altijd vrolijk”, zegt Marry Schouten (72) die een cadeautje komt brengen bij Cisca Izeren. „Als je niet blij bent, kun je beter doodgaan”, reageert de 86-jarige ad rem.

Marry brengt het sinterklaascadeautje en een lieve rijm namens de Zonnebloem. De vereniging wil mensen met een lichamelijke beperking, die hierdoor in een sociaal isolement dreigen te raken, in deze sinterklaasperiode graag een hart onder de riem steken.

Rijm

„Ook al zit je soms niet lekker in je vel, als ik kom gaat het altijd beter, samen lukt het wel”, leest Cisca het eind van de rijm voor en neemt een slok van haar koffie. Wat Marry voor Cisca betekent? „Het is gewoon een lekker wijf en ze heeft een enorme kwebbel”, antwoordt Cisca in onvervalst Haags.

Cisca komt dan ook van origine

„
Als je niet blij bent, kun je beter doodgaan

uit de Hofstad, maar nadat haar man twintig jaar geleden overleed, verhuisde ze naar Hoogkarspel, waar ook haar dochter woont. In haar ruime appartement voorziet haar dochter haar van boodschappen en maaltijden en kan ze, waar nodig, hulp inroepen van het naastgelegen Noorderlandhuis. De bezoeken van Marry waardeert ze enorm. „Ik ben er verschrikkelijk blij mee.”

Marry bezoekt Cisca eens in de

twee, drie weken. Naast Cisca bezoekt ze met grote regelmaat nog dertien mensen die wel wat warmte en gezelligheid kunnen gebruiken. „Maar nooit te lang hoor, het moet niet vervelend worden.”

Hart

Voor deze sinterklaasactie gaat de energieke Marry bij vier mensen langs en heeft voor hen allemaal een persoonlijk gedicht gemaakt. Cisca heeft een speciaal plekje in haar hart. Lachend zegt ze tegen haar dat ze daarom twee extra dichtregels heeft gekregen.

Marry weet dat haar bezoeken van grote betekenis zijn voor de mensen. Zo belangrijk, dat zelfs nu vannacht haar 91-jarige zwager is overleden, ze toch de gemaakte afspraak met Cisca nakomt. „M'n zus die wacht maar even een uurtje.”

Over haar tomeloze inzet voor haar medemens zegt ze: „Ik heb genoeg familie, maar ik hou van mensen om me heen. Het is ontzettend gezellig en geeft heel veel voldoening om iets voor een ander te kunnen betekenen.”

2.2 Verjaardag en officiële start jubileumjaar

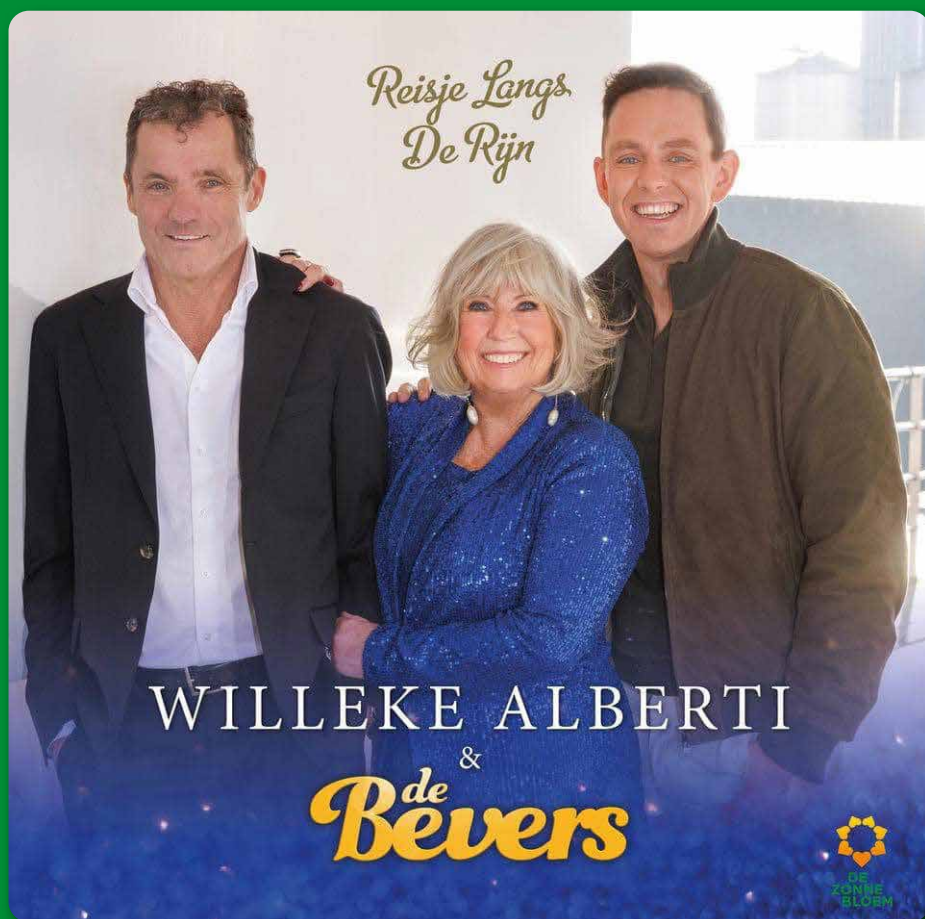
Het jubileumjaar – met het thema ‘Samen onbeperkt vooruit’ – begon officieel op 17 januari met de lancering van een platform met 75 toegankelijke uitjes. Deze website trok 18.000 bezoekers in de eerste week. Daarnaast hebben Willeke Alberti en De Bevers het bekende lied “Reisje langs de Rijn” ter ere van het 75-jarig jubileum van de Zonnebloem uitgebracht. Met dit vrolijke nummer brengen zij een ode aan de onvergetelijke momenten die onze gasten tijdens de reizen met het riviercruiseschip MPS de Zonnebloem beleven.

De samenwerking tussen Willeke Alberti, een icoon in de Nederlandse muziek, en het populaire duo De Bevers is enthousiast ontvangen en heeft bijgedragen aan een verhoogde zichtbaarheid van de Zonnebloem. Niet alleen RTL Boulevard, De Telegraaf, Shownieuws, Tijd Voor Max,

NPO Radio 5 en Radio Continue besteedden aandacht aan het jubileumlied, het werd ook massaal geluisterd via Spotify (meer dan 339.000 streams) en Youtube (ruim 155.000 views).

De lancering van “Reisje langs de Rijn” heeft niet alleen onze gasten en vrijwilligers geraakt, maar ook een breder publiek bewust gemaakt van het belangrijke werk dat de Zonnebloem verricht.

We zijn dankbaar voor deze bijzondere muzikale bijdrage en de positieve aandacht die het gegeneerd heeft voor de Zonnebloem. Het versterkt onze missie om mensen met een lichamelijke beperking een onvergetelijke tijd te bezorgen en onderstreept het belang van onze gezamenlijke inzet.

2.3 Lokale en regionale activiteiten en uitstapjes

Lokaal werd veel aandacht besteed aan 75 jaar de Zonnebloem. Alle afdelingen ontvingen al rond 1 september 2023 een gedrukte versie van de Inspiratiegids met leuke ideeën om met vrijwilligers en deelnemers het jubileum te vieren. Maar afdelingen bedachten ook zelf allerlei feestelijke activiteiten.

Zowel de Zonnebloem Tietjerksteradeel als de afdeling Leerdam organiseerde een High Tea voor hun deelnemers. Zonnebloem Leusden trapte het jubileumjaar af met een

muzikale reis en de afdeling Krimpenerwaard stond stil bij deze mijlpaal met een feestelijke optreden van Gert van den Born.

Een aantal afdelingen had naast het landelijke jubileum ook een eigen jubileum te vieren. Zo was er groot feest bij de 70-jarige Zonnebloemafdeling Sluiversveld Almelo. Nieuwegein Noord vierde het 50-jarige jubileum met een groot muzikaal feest.

2.4 Theatertour

De feestelijke theatervoorstelling 'Volle Kracht Vooruit', met musicalster Joke de Kruijf in de hoofdrol, trekt in 2024 langs theaters en podia in het hele land. De voorstelling is een samenwerking tussen regionale en plaatselijke afdelingen en het Nationaal Bureau. Gedurende het jubileumjaar wordt de theatershow op 35 locaties in het land opgevoerd. De muzikale reis neemt vrijwilligers, deelnemers en

andere genodigden mee door de rijke geschiedenis van de Zonnebloem, waarbij nostalgie en nieuwe tijden samensmelten. Met een energieke cast, prachtige decors en herkenbare liedjes uit verschillende decennia, wordt het gedachtegoed van Zonnebloem-oprichter Alex van Wayenburg op sprankelende wijze tot leven gebracht.

2.5 Walk & Roll

De Zonnebloem vindt dat iedereen met een lichamelijke beperking eropuit moet kunnen gaan. Daarom gingen we op 1 juni 2024 door heel Nederland samen wandelen! Maar liefst 55 afdelingen deden mee met deze speciale jubileumwandeling Walk 'n Roll. Zij hielden een mooie tocht door een natuurgebied, park of wijk.

Naast het organiseren van een ontspannen dag, vroegen de afdelingen hiermee aandacht voor de (on)toegankelijkheid in Nederland. Mensen met een lichamelijke beperking gaan namelijk niet of minder vaak de deur uit door de slechte toegankelijkheid van binnensteden, winkelcentra, vrijetijdslocaties, trottoirs en bospaden. Zo koppelde Zonnebloemafdeling Wouwe/Wouwse Plantage de wandeling aan de opening van het nieuwe rolstoelpad naar het kasteel in Wouwe.

Veel afdelingen maakten van de Walk 'n Roll een open evenement, waardoor ook niet-Zonnebloemers kennis konden maken met de vereniging, zoals familie, vrienden maar ook potentiële deelnemers en vrijwilligers.

In het Goffertpark in Nijmegen was de landelijke aftrap in aanwezigheid van onder meer burgemeester Hubert Bruls en met een optreden van De Bevers, ambassadeurs van de Zonnebloem.

1 JUNI 2024
Hét rolstoeltoegankelijke wandelevenement bij jou in de buurt!

Meer informatie via zonnebloem.nl/walknroll

2.6 Bezoek van de Koning

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander is tijdens het jubileumjaar ingegaan op onze uitnodiging om een activiteit van onze vereniging bij te wonen. Op deze manier konden we Nederland bewust maken van de belemmeringen (ontoegankelijkheid) die onze doelgroep

ervaart, maar ook een blijk van waardering geven aan onze onmisbare vrijwilligers. Voor de Koning en voor onze deelnemers werd het een memorabele dag die zorgde voor veel aandacht in de media.

De Koning had veel belangstelling voor het verhaal van onze deelnemers

2.7 Rondreizende fototentoonstelling

Speciaal voor het jubileumjaar ontwikkelde de Zonnebloem in samenwerking met stichting Open mind een prachtige fototentoonstelling.

In de tentoonstelling hebben negentien mensen de hoofdrol. Zij willen meedraaien in de maatschappij als ieder ander en strijden daarvoor tegen fysieke belemmeringen zoals smalle stoepen, hoge drempels,

ontoegankelijke toiletten en gebrek aan juiste voorzieningen in openbare ruimten en gebouwen. Maar ook tegen onwetendheid en onbegrip.

De persoonlijke verhalen, aangrijpend én met humor, in combinatie met indrukwekkende foto's van Linelle Deunk laten zien hoe belangrijk het is dat iedereen onbeperkt kan meedoen.

2.8 Week van de Zonnebloem bij Omroep Max

In de nationale Week van de Toegankelijkheid organiseerde Omroep MAX de Week van de Zonnebloem. Het belangrijke werk van de Zonnebloem werd in het spotlicht gezet tijdens een volledige uitzending van Tijd voor MAX op maandag en 4x een item over de Zonnebloem in de uitzendingen later in de week. Daarnaast 4x een artikel in MAX Magazine en was 3x een interview op de radio te beluisteren. Radiopresentator Bert Haandrikman maakte

een filmreeks op de socials van Omroep MAX, waarin hij de toegankelijkheid van zijn eigen werkomgeving testte.

Dankzij deze bijzondere week konden maar liefst 3,9 miljoen kijkers kennis maken met alle verschillende aspecten van ons werk. Hierdoor mocht de Zonnebloem 529 nieuwe donateurs verwelkomen.

Een samenleving waarin iedereen mee kan doen: Nationale Postcode Loterij en Nationale Vereniging de Zonnebloem slaan de handen ineen

Toegankelijkheid is meer dan een fysieke aanpassing; het gaat ook om bewustwording en gedrag. Dat werd duidelijk tijdens de belevingsworkshop van de Zonnebloem, waar medewerkers van de Nationale Postcode Loterij zelf ondervonden hoe het is om te leven met een lichamelijke beperking. In rolstoelen en met zichtbeperkende brillen navigeerden zij door de straten van Amsterdam. Een confronterende ervaring, vertelt Arthon Selbach, Medewerker Public Affairs & Stakeholder Management bij Nationale Postcode Loterij: “Je ziet obstakels waar je normaal aan voorbijgaat. Scheve stoeptegels, drempels die net te hoog zijn – het zijn allemaal barrières.”

De workshop had direct effect. Collega's gingen met andere ogen kijken naar hun eigen werkomgeving. Kleine, maar impactvolle verbeteringen volgden: de plaatsing van een telefoonnummer bij de garagedeur, aanpassingen in de lunchruimte, en consistentie in de volgorde van afvalbakken – allemaal gericht op betere toegankelijkheid.

Volgens Jonne Arnoldussen, Managing Director bij Nationale Postcode Loterij, draagt dit type ervaring bij aan een bredere dialoog binnen de organisatie.

“Toegankelijkheid gaat ook over gedrag: hulp aanbieden zonder opdringerig te zijn, oog hebben voor de ander.”

De inzichten uit de workshop hebben geleid tot meer bewustwording en concrete acties binnen de organisatie, waaronder een doorlichting van het pand en aandacht voor digitale toegankelijkheid.

Ook de reizende fototentoonstelling Samen onbeperkt vooruit zorgde voor impact. De persoonlijke verhalen van mensen met een beperking raakten collega's en leidden tot

gesprekken over inclusie. “De kracht van echte ervaringen is ongekend,” aldus Arthon. “Ze blijven hangen.”

De samenwerking tussen de Zonnebloem en de Postcode Loterij gaat verder dan financiële steun. Beide organisaties delen een visie: een samenleving waarin toegankelijkheid vanzelfsprekend is. Jonne benadrukt dat deze samenwerking draait om wederzijds leren en elkaar versterken: “De Zonnebloem maakt zichtbaar wat nodig is om écht inclusief te zijn. Wij dragen daar met trots aan bij.”

Tot slot spreekt Jonne zijn waardering uit voor de vrijwilligers van de Zonnebloem: “Jullie werk maakt een wereld van verschil. Jullie laten dagelijks zien wat het betekent om niemand buiten te sluiten.” Met de opgedane inzichten wil Nationale Postcode Loterij blijven bouwen aan een inclusieve toekomst – samen met partners als de Zonnebloem.

Hoofdstuk 3

De noodzaak blijft

Goede toegankelijkheid is noodzakelijk voor onze doelgroep om op een volwaardige manier aan onze samenleving te kunnen deelnemen. De eerste stap om goede toegankelijkheid te realiseren is een betere bewustwording creëren onder het Nederlands publiek. Daarnaast biedt de Zonnebloem concrete oplossingen, variërend van toegankelijkheidstesten tot de ZonnebloemPot.

3.1 Bewustwording creëren met landelijke campagnes

Een grote zorg van mensen met een lichamelijke beperking, is de afwezigheid van een goed toegankelijk toilet. Op 14 juli vroeg de Zonnebloem aandacht hiervoor met de aftrap van de campagne ‘Waar kan ik plassen?’ Als concrete oplossing werd in samenwerking met DIXI de ‘ZonnebloemPot’ geïntroduceerd; een opvallend, rolstoeltoegankelijk mobiel toilet. De onthulling vond plaats op de Vierdaagsefeesten in Nijmegen. Daarna is de ZonnebloemPot gehuurd voor diverse feesten en evenementen, variërend van een bruiloftsfeest bij een

kasteel tot de Gay Pride in Amsterdam. In 2024 heeft DIXI op basis van input en tips van deelnemers van de Zonnebloem een verbeterde versie van de ZonnebloemPot ontwikkeld, die in 2025 wordt uitgerold.

3.2 Toegankelijkheidstesten

Echte inclusie betekent dat mensen zich welkom voelen en geen fysieke of sociale drempels ervaren. De Zonnebloem helpt bedrijven die de toegankelijkheid van hun locatie willen verbeteren. Op basis van een keuring door zowel onze mystery guests (vrijwilligers die zelf een fysieke beperking hebben) als onze keurmeesters wordt een adviesrapport opgesteld met verbeterpunten. Daarin staan snel te implementeren verbeteringen, zoals de juiste

informatie over toegankelijkheid op de website weergeven of zorgen dat je een mobiel pinapparaat krijgt. Maar ook aanpassingen die meer tijd, inspanning en/of geld vragen, worden in het adviesrapport benoemd. Het bedrijf gaat vervolgens zelf aan de slag met de verbeterpunten.

Meer dan 100 bedrijven en organisaties zijn op deze manier getest, van musea en theaters tot kerken en winkelketens.

3.3 De wereld van toegankelijkheid ontdekken

Ontdekken wat het betekent om een lichamelijke beperking te hebben én inzicht krijgen in hoe toegankelijk en gastvrij je eigen werkomgeving is. Deze unieke ervaring voor medewerkers biedt de Zonnebloem met de Belevingsworkshop voor bedrijven en organisaties. Deelnemers krijgen inzichten van een ervaringsdeskundige, die ook praktische tips over bejegening en gastvrijheid geeft.

Daarnaast ontvangt het bedrijf direct toepasbare actiepunten om bij te dragen aan een toegankelijker werkomgeving en een inclusievere organisatie. Veel organisaties hebben met succes de Belevingsworkshop gevolgd, waaronder de Nederlandse Postcode Loterij, de politie, opticienketen Hans Anders, de Efteling en Madurodam.

Hoofdstuk 4

We hebben jullie nodig

Om onze missie voor mensen met een lichamelijke beperking te kunnen realiseren is steun vanuit de samenleving noodzakelijk. We hebben vrijwilligers nodig om onze deelnemers te bezoeken, activiteiten en uitstapjes te organiseren en zorg te leveren tijdens (vaar)vakanties.

We hebben ook financiële steun nodig. Bij al onze activiteiten, uitstapjes en vakanties betaalt de deelnemer weliswaar zijn of haar eigen kosten, maar ze betalen een marktconforme prijs. Extra kosten die hun handicap met zich meebrengt, zoals kosten voor de inzet van vrijwilligers en kosten voor zorg en aangepast vervoer, worden door de Zonnebloem vergoed. Dit kunnen we alleen doen dankzij de steun van onze donateurs en zakelijke partners.

4.1 Vrijwilligers

De Zonnebloem is een vrijwilligersorganisatie die door vrijwilligers wordt bestuurd. De ruim 31.000 vrijwilligers vormen de leden van de vereniging. De meeste vrijwilligers (26.307) zijn georganiseerd in 943 plaatselijke en 85 regionale afdelingen. De overige vrijwilligers zijn actief als vakantievrijwilliger, mystery guest of vrijwillige chauffeur. De vrijwilligersorganisatie wordt ondersteund door het Nationaal Bureau met betaalde krachten.

Werving afdelingsvrijwilligers

De Zonnebloem heeft in 2024 twee wervingscampagnes georganiseerd via Facebook en LinkedIn. Deze werden ondersteund met radiocommercials. Dit heeft ertoe geleid dat we 2.964 nieuwe algemeen vrijwilligers bij de Zonnebloem mochten verwelkomen. Daarnaast zijn 785 vrijwilligers gestart als bestuurslid. Hiervan waren 337 mensen nieuw bij de Zonnebloem en 448 waren al actief als algemeen vrijwilliger en zijn in 2024 bestuurslid geworden.

Deskundigheidsbevordering

Om onze vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen bij hun inspanningen voor de Zonnebloem beschikt de Zonnebloem over een uitgebreid programma voor deskundigheidsbevordering met trainingen en workshops. In 2024 zijn 124 workshops gegeven, waarvan 105 fysiek en 19 online. In totaal volgden 1.417 vrijwilligers een workshop.

Werving zorgvrijwilligers

In 2024 hebben maar liefst 36 nieuwe artsen zich aangemeld. Dit is ruim 3x zoveel als in 2023. Ook hebben door de wervingsinspanningen 456 nieuwe zorgvrijwilligers zich aan de Zonnebloem verbonden.

4.2 Onmisbare steun van donateurs

Eind 2024 had de Zonnebloem 278.921 structurele donateurs. Huis-aan-huiswerving blijft het belangrijkste kanaal om structurele donateurs te werven. Jaarlijks besluiten zo'n 7.000 mensen om de Zonnebloem te steunen naar aanleiding van deze leuke gesprekken aan de deur. Ook hebben we nieuwe donateurs geworven tijdens de Vierdaagse feesten in Nijmegen en via flyers in diverse tijdschriften. Onze webshop - die in 2024 is uitgebreid met nieuwe artikelen - is een mooie manier om een nieuwe doelgroep kennis te laten maken met de Zonnebloem. Een petitie op Facebook betreft mensen bij het onderwerp toegankelijkheid en een deel van hen besluit de missie van de Zonnebloem om Nederland toegankelijker te maken financieel te steunen.

4.3 Een lot met uitkijkgarantie

In de bijzondere jubileum-editie van onze Zonnebloem-loterij maakten kopers van een lot extra veel kans op een prijs uit de ruim gevulde prijzenpot. En de opbrengst van de loterij zorgt ervoor dat er meer georganiseerd kan worden voor mensen met een lichamelijke beperking. Zo hadden beide partijen iets om naar uit te kijken.

We waren erg blij dat onze vrijwilligers zich extra hebben ingezet voor de lotenverkoop. Het resultaat mocht er zijn! Er werden maar liefst 694.583 loten verkocht, met een opbrengst van de verkochte loten van € 2.083.749. Een stijging ten opzichte van 2023. Het aantal online verkochte loten steeg zelfs met 10,5% naar 73.360.

4.4 Samenwerking, sponsorships en lokale fondsenwerving

Geld voor de lokale activiteiten wordt grotendeels bijeengebracht door de vrijwilligers, bijvoorbeeld door lotenverkoop en het vinden van lokale sponsors. Ook krijgen afdelingen een gedeelte van de inkomsten van donateurs in hun postcodegebied. Daarnaast worden vanuit het Nationaal Bureau samenwerkingen geïnitieerd die afdelingen lokaal in kunnen zetten om fondsen te werven of extra aandacht aan hun deelnemers te schenken.

We zijn ongelooflijk dankbaar voor de structurele steun die we ontvangen en de samenwerking met een groot aantal partners van de Zonnebloem.

1. De jaarlijkse bijdrage van de Postcode Loterij is verhoogd naar maar liefst € 600.000. Wij zijn de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij hier heel dankbaar voor.
2. De VriendenLoterij heeft ons verrast met een fantastische cheque van maar liefst € 576.405. Dit steunt ons in onze missie om mensen met een lichamelijke beperking aangesloten te houden bij de samenleving door middel van sociale en recreatieve activiteiten. Onze dank gaat natuurlijk ook uit naar de deelnemers van de VriendenLoterij.
3. Ook de financiële bijdrage van Stichting Pieter Houbolt Fonds heeft ons geraakt. Dankzij deze fantastische steun konden we meerdere noodzakelijke projecten op ons schip realiseren, zoals de revisie van de generatoren, nieuwe tilliften in de gastenkamers, belangrijke nieuwe onderdelen in de stuurhut, een upgrade van de wellness-ruimte en de verbouwing van de bibliotheek.
4. Samen met Royal Smilde Bakery & TNT Creative zijn we

een hele mooie samenwerking gestart met als resultaat de Zonnebloem gevulde koek. De opbrengsten uit de verkoop van deze overheerlijke koek - de meest toegankelijke koek van Nederland - draagt bij aan onze visie om sociale impact te maken en een toegankelijker Nederland.

5. Stichting C.W. de Boer zet zich in om het welzijn van mensen in Drenthe te bevorderen, wat prachtig aansluit bij de missie van De Zonnebloem. Dankzij hun jarenlange financiële steun kunnen onze deelnemers genieten van toegankelijke activiteiten, uitstapjes en zelfs een Zonnebloemfiets. Wij zijn dankbaar voor deze waardevolle bijdrage!
6. Stichting Villa Variemon maakt met haar steun een groot verschil voor de Zonnebloem. Dankzij hun bijdrage kunnen onze deelnemers gebruikmaken van de Zonnebloemauto, wat hen meer vrijheid en mobiliteit biedt. Daarnaast maken zij de verbouw van de kapsalon aan boord van MPS de Zonnebloem mogelijk, die in 2025 wordt opgeleverd. Wij zijn enorm dankbaar voor hun betrokkenheid!

Ook gaat onze dank uit naar de steun van en samenwerking met Intratuin Nederland, de Vereniging van Erkende Pannenkoekenrestaurants, Van Lanschot Kempen Foundation, Riki Stichting, Saving Lives Foundation, BNP Paribas, BMW Group/ALPHABET, Rabobank, Stichting Auxilium MarMar, Vattenfall Nederland, Huib van de Vecht Stichting, ASML en Ten Cate Human Help Foundation.

Hoofdstuk 5

Organisatie

Om de Zonnebloem toekomstbestendig te houden, is in het meerjarenplan 2024-2028 een aantal strategische keuzes gemaakt die bij moeten dragen aan verjonging, vernieuwing en een sterkere en financieel gezonde organisatie. Als onderdeel hiervan wordt de verenigingsstructuur de komende jaren vereenvoudigd. Zo komt er naast het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering één bestuurlijke laag; oftewel maximaal één Zonnebloemafdeling per gemeente. In de nieuwe structuur zijn minder bestuurders nodig en werken we toe naar sterke besturen die kwantitatief en kwalitatief op orde zijn. Het is de bedoeling dat eind 2028 alle lokale afdelingen zijn opgegaan in afdelingen op gemeentelijk niveau.

5.1 Bestuur en toezicht

Nationale Vergadering

De vereniging wordt vertegenwoordigd door leden van de Nationale Vergadering. Dit orgaan houdt toezicht op het beleid en de verantwoording van de vereniging. De Nationale Vergadering keurde onder andere besluiten goed met betrekking tot:

- Continuering van het concept van de Zonnebloemfiets.
- Actieplannen voor de verschillende bouwstenen uit het Meerjarenplan.
- De aanstellingstermijn voor leden van de agendacommissie.
- Een wijziging in het verkiezingsproces voor nieuwe leden van de Nationale Vergadering.

Daarnaast zijn de jaarrekening en het jaarverslag over 2023 goedgekeurd. De Nationale Vergadering kwam in 2024 vier keer bijeen.

Nationaal Bestuur

Het Nationaal Bestuur houdt zich bezig met het besturen van de vereniging en legt daarover verantwoording af aan de Nationale Vergadering. In 2024 is het Nationaal Bestuur elf keer bij elkaar geweest (dit is inclusief een bestuursweekend, een heidag met de Nationale Vergadering en een vergadering met de managers van het Nationaal Bureau). Een belangrijk onderwerp in de vergaderingen was de verdere uitwerking en implementatie van het meerjarenplan 2024-2028. Daarnaast zijn de jaarrekening, het jaarplan en de begroting besproken en vastgesteld.

Samenstelling van het Nationaal Bestuur op 31 december 2024

Naam	Functie	Benoemd in	Maximale zitting tot
Erica Bakkum	voorzitter	2023	2031
Herman Busch	vicevoorzitter	2023	2031
Annemarie Apeldoorn	secretaris	2019	2026
Wouter Kalkman	penningmeester	2020	2027
Brenda Knip	algemeen bestuurslid	2020	2027
Danny de Vries	algemeen bestuurslid	2022	2030
Elly van Leuven	algemeen bestuurslid	2022	2030
Mireille Vaal	algemeen bestuurslid	2022	2030

Bezoldiging

Alle bestuursleden zijn actief op onbezoldigde basis. Aan bestuurders worden geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt. Positie in de vereniging, taken en verantwoordelijkheden en bepalingen rondom de besluitvorming van het Nationaal Bestuur zijn beschreven in een bestuursreglement.

Directie

Het gros van de bestuurlijke taken heeft het Nationaal Bestuur overgedragen aan een betaalde directie. Deze ondersteunt het bestuur en de Nationale Vergadering bij het voorbereiden en uitvoeren van beleid. Heel 2024 was M.S.P. (Marc) Damen directeur. Hij geeft leiding aan de vrijwilligersorganisatie en aan de betaalde krachten van het Nationaal Bureau. Per kwartaal legt hij verantwoording af aan het Nationaal Bestuur en informeert hen over de gang van zaken.

Auditcommissie

De Auditcommissie staat het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij in de uitoefening van het financiële toezicht. De commissie bestaat uit twee leden van het Nationaal Bestuur, onder wie het bestuurslid met het aandachtsgebied financiën, drie leden van de Nationale Vergadering en twee externe leden. De rol en taak van de commissie zijn opgenomen in een reglement. De Auditcommissie kwam in 2024 vier keer bijeen.

5.2 Het Nationaal Bureau

Het Nationaal Bureau zorgt voor de randvoorwaarden van een goed draaiende vereniging. Daartoe ondersteunen beroepskrachten de afdelingen in het land, werven ze fondsen waardoor activiteiten gefinancierd kunnen worden, organiseren ze landelijke vaarvakanties, regelen de financiën en zorgen er met behulp van reclamecampagnes voor dat de Zonnebloem goed zichtbaar is.

Eind 2024 waren er 100 betaalde medewerkers in dienst (vs. 87¹ eind 2023) wat neerkomt op 77 voltijdbanen (vs 70,4 in 2023). Het ziekteverzuim ligt met 4,41% net boven de doelstelling van 4% (landelijke norm). In 2023 was het 4,63%.

Ondernemingsraad

De OR heeft in 2024 regelmatig met de bestuurder gesproken en o.a. de volgende punten behandeld:

- Invoering van een personeelsgids
- Uitvoeren van een Medewerker Belevings Onderzoek (MBO)
- Arbeidsvoorwaarden voor medewerkers op het MPS
- Klokkenluidersregeling en overige wettelijk verplichte regelingen
- Beleidskader sociale integriteit

De Ondernemingsraad is op verschillende manieren in contact getreden met haar achterban om vanuit medewerkers input te krijgen over verschillende onderwerpen. Sinds eind 2023 behartigt de OR ook de werknemersbelangen van Zonnebloemmedewerkers op het MPS.

Integriteitsbeleid

Op het gebied van integriteit van de organisatie volgen we de normen van de Erkenningregeling CBF. In 2024 heeft de integriteitsfunctionaris van de Zonnebloem 3 adviesvragen ontvangen en afgehandeld. Daarnaast zijn er 9 signalen binnengekomen, waarvan er 2 zijn doorverwezen naar andere rollen in de vereniging en 6 nader zijn beoordeeld. Eén signaleerder wilde niet dat het meldtraject gestart zou worden dus dit signaal is – in overleg - onbehandeld afgesloten. Van de 6 beoordeelde signalen zijn er 4 doorgezet naar een melding. Deze zijn behandeld volgens het geldende werkproces. De integriteitsfunctionaris heeft reden gezien om over 2 meldingen van beroepskrachten met de OR en directie contact te hebben. De integriteitsfunctionaris heeft ook ongevraagd advies afgegeven over het al of niet verplicht stellen van de VOG.

¹ Dit is exclusief medewerkers die gebruik maken van de RVU, dit betreft 2 medewerkers van het Nationaal Bureau

Klachten:

In totaal zijn er 422 klachten ontvangen en afgehandeld. Dit is meer dan in 2023 (301 klachten). De vereenvoudiging van de afdelingsstructuur (onderdeel van het meerjarenplan 2024-2028) heeft geleid tot meer dan 100 reacties, voornamelijk afkomstig van vrijwilligers en bestuursleden van Zonnebloemafdelingen. Ongeveer de helft van de klachten is afkomstig van donateurs en heeft te maken met het minder of niet meer benaderd willen worden voor fondsenwervende acties. De overige klachten zijn divers van aard en hebben deels te maken met vakantiereizen, systemen, communicatie of onderlinge relaties.

Inschakeling vertrouwenspersonen:

De Zonnebloem kent zowel voor vrijwilligers en deelnemers als voor de betaalde medewerkers een interne en een externe vertrouwenspersoon. In 2024 zijn bij de vertrouwenspersonen 9 meldingen binnengekomen. Deze waren zeer divers van aard.

Fraudes:

In 2024 zijn er 4 meldingen van een vermoedelijke financiële misstand geweest. In 3 gevallen betrof het bank spoofing; een nep bankmedewerker die via telefonisch contact geld ontvreemd van de Zonnebloemafdeling. De banken hebben aangegeven de schade (€ 15.235) niet te compenseren. In één geval betrof het handelen door een penningmeester strijdig met de financiële richtlijnen van de Zonnebloem. Het bedrag van € 6.500 is volledig terugbetaald door de penningmeester.

Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) en informatiebeveiliging

In 2024 zijn 7 datalekken gemeld bij de privacy officer, waarbij voornamelijk gegevens van vaarvrijwilligers en vaardeelnemers betrokken waren. Dit is een daling ten opzichte van 2023 (11 meldingen). Geen van de meldingen heeft een zeer hoog risico gehad voor de betrokken personen waardoor het niet nodig was de Autoriteit Persoonsgegevens in te lichten. De gemelde datalekken zijn adequaat opgepakt en afgehandeld.

MPS de Zonnebloem

Behalve de Nationale Vereniging heeft de Zonnebloem nog een entiteit: Motorpassagierschip de Zonnebloem B.V. die het vakantieschip, MPS de Zonnebloem, van de Zonnebloem exploiteert. De vereniging is enig aandeelhouder en de directeur van de vereniging is ook directeur van de B.V. Eind 2024 waren op het vakantieschip van de Zonnebloem 9 bemanningsleden werkzaam (vs. 8 eind 2023), wat neerkomt op 4,45 voltijdbanen. Het ziekteverzuim op het MPS was 0,28% vergeleken met 7,8% in 2023.

De jaarrekening van de B.V., die statutair in Breda is gevestigd, is via het Nationaal Bureau op te vragen.

Hoofdstuk 6

Financieel beheer en interne beheersing

6.1 Bericht van het bestuur

In dit jaarverslag 2024 blikken we niet alleen terug op de behaalde resultaten in 2024 maar kijken we ook trots terug op de viering van ons 75-jarig jubileum met als hoogtepunt het bezoek van koning Willem-Alexander. Naast dit bezoek zijn er nog diverse jubileumactiviteiten geweest die de Zonnebloem in de “spotlights” hebben gezet. Denk hierbij aan de theatervoorstelling “Volle Kracht Vooruit”, de Walk & Roll, de rondreizende fototentoonstelling, de week van de Zonnebloem bij omroep Max en zeker niet te vergeten de activiteiten die plaatselijke en regionale afdelingen hebben georganiseerd omtrent ons jubileum.

Ook financieel kunnen we terugkijken op een goed jaar. In de begroting 2024 was rekening gehouden met een verlies van ruim € 4,2 miljoen, uiteindelijk sluiten we 2024 af met een verlies van ongeveer € 600.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de geworven baten en inkomsten uit de effectenportefeuille aanzienlijk hoger zijn dan begroot. Zo hebben plaatselijke afdelingen meer inkomsten geworven en zijn de baten van ontvangen nalatenschappen en fondsenwerving algemeen aanzienlijk hoger.

2024 was het eerste jaar van ons nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2024-2028. In dit jaar zijn we gestart met het toekomstbestendig maken van onze organisatie. Tijden veranderen en ook de Zonnebloem zal zich moeten aanpassen zodat ook in de toekomst de Zonnebloem er is voor mensen die door hun lichamelijke beperking in een sociaal isolement dreigen te raken. Om die veranderingen te bewerkstelligen zijn een aantal bouwstenen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2028 opgenomen. Met de ontwikkeling en implementatie van deze bouwstenen is in 2024 een aanvang gemaakt en zij zullen de komende jaren een vervolg krijgen, dit alles om er ook de komende 75 jaar voor mensen met een lichamelijke beperking te zijn.

Zie voor het volledige bestuursverslag de officiële publicatie van het geconsolideerde jaarverslag 2024.

6.2 Financieel beleid

Uitgangspunten voor het financieel beleid zijn transparantie, verantwoording en verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit. Het financieel beleid van de Zonnebloem bestaat uit vermogensbeleid, beleggingsbeleid, prijsbeleid en interne financiering. De kaders hiervoor zijn beschreven en vastgelegd.

Erkend goed doel

De Zonnebloem is sinds juli 2016 een Erkend Goed Doel. Het CBF toetst de organisaties aan de normen van de Erkenning, kent de Erkenning toe en houdt toezicht. Voor de erkenning wordt onderscheid aangebracht in verplichte normen en aandachtspunten. Ook is er een CBF Erkenningspaspoort ontwikkeld, waarbij overzichtelijk de kerngegevens van de organisatie worden weergegeven.

Vermogensbeleid

Als organisatie met een CBF-Erkenning houden we ons aan de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland. Volgens deze handreiking mag de Zonnebloem haar vermogen slechts aanwenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in het leven is geroepen. Een continuïteitsreserve wordt, in overeenstemming met de handreiking, gevormd voor de dekking van financiële risico's en om zeker te stellen dat de Zonnebloem ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Een risicoanalyse vormt hiervoor de grondslag.

Verantwoord beleggingsbeleid

Tussen de ontvangst van middelen en de daadwerkelijke besteding kan enige tijd verstrijken. In de tussenliggende periode wil de Zonnebloem deze middelen zorgvuldig en transparant beheren. Als ze langere tijd ter beschikking staan, worden ze risicovrij belegd door een vermogensbeheerder met jarenlange beleggingservaring. Zo kan een beter rendement worden behaald dan met het passief volgen van een strategische assetmix mogelijk is. De beleggingshorizon bedraagt meer dan tien jaar, waarbij in totaal niet meer dan 30% in zakelijke waarden (aandelen) mag worden belegd. De beleggingsdoelstelling op het belegd vermogen is aangepast naar reële instandhouding. Hiermee bedraagt het gewenste rendement na kosten circa 2% op jaarbasis.

De Zonnebloem heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid en die dient ook in het beleggingsbeleid van de vereniging zichtbaar te zijn. In 2010 heeft de Zonnebloem verantwoord beleggen ingevoerd in het totale vermogensbeheer. Dit beheer wordt uitbesteed aan F. van Lanschot Bankiers N.V. (hierna Van Lanschot). Het beheer voldoet aan de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland.

Gekozen is voor een duurzaam beleggingsproces, waarin naast financiële data, ook nietfinanciële (duurzame) data worden meegewogen. De fondsen van Van Lanschot beleggen niet in ondernemingen die in strijd handelen met Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland. De handreiking adviseert organisaties om beleggingen te onderzoeken op schending van onder andere mensenrechten, corruptie, en bescherming van het milieu. Periodiek wordt het beleggingsuniversum gescreend door een extern dataprovider op overtreding van de richtlijn.

De afspraken over beheer, assetmix en richtlijnen met betrekking tot de aandelen en vastrentende waarden waarin mag worden belegd, zijn vastgelegd in een vermogensbeheerovereenkomst. Periodiek vindt overleg plaats waarbij Van Lanschot verantwoording aflegt over het naleven van de afspraken en de performance van de portefeuilles. De Zonnebloem laat de performance van de portefeuilles jaarlijks ook toetsen door een onafhankelijke organisatie.

Prijsbeleid en interne financiering

De Zonnebloem voert een uniform prijsbeleid.

Deelnemers betalen marktconforme prijzen voor de deelname aan Zonnebloemactiviteiten. En vrijwilligers worden niet financieel belast, zij betalen zelf geen bijdragen voor deelname aan activiteiten en worden gestimuleerd om gemaakte onkosten te declareren.

De interne financiering beschrijft de regelingen op het gebied van de geldstromen en administratieve processen tussen de afdelingen onderling en tussen de afdelingen en de vereniging nationaal. We hebben het dan over de verdeling van donateursgelden, de opbrengsten van de loterij, de kosten en bijdragen voor workshops, de verzekeringen en dergelijke. Het is van belang dat de hoeveelheid geldstromen tussen alle verenigingsorganen zo klein mogelijk is. Belangrijk is ook dat de regelingen die daarbij horen niet ingewikkelder zijn dan nodig en zoveel mogelijk gestroomlijnd worden.

Stimulering

Voor afdelingen is er een aantal stimuleringsregelingen waarvan zij gebruik kunnen maken. Zo kunnen afdelingen een bijdrage ontvangen voor de dekking van kosten van een vakantie. In 2024 zijn 138 afdelingenvakanties georganiseerd, waaraan 1.970 deelnemers hebben deelgenomen. 103 afdelingen die in 2024 afdelingsvakanties hebben georganiseerd ontvingen ruim € 126.000.

Afdelingen die te weinig inkomsten hebben om voldoende activiteiten te organiseren, kunnen ook een beroep doen op het Stimuleringsfonds van de Zonnebloem. Dat geldt ook voor afdelingen die willen groeien door het aanbod verder uit te breiden met vernieuwende activiteiten en/of nieuwe deelnemers te bereiken, maar daarvoor niet voldoende geld hebben. In 2024 hebben 2 afdelingen een aanvragen ingediend en € 2.419 ontvangen uit dit fonds. (2023: 0).

In 2024 hebben geen afdelingen gestort in het Stimuleringsfonds (2023: 2 afdelingen in totaal € 300). Ook hebben geen afdelingen in 2024 een bijdrage gedaan voor de kosten van het schip MPS de Zonnebloem.

6.3 Financiële positie

Vanuit het oogpunt van transparantie presenteert de Zonnebloem een geconsolideerde jaarrekening, waarin de twee Zonnebloementiteiten zijn verenigd. Beide entiteiten zijn statutair gevestigd in Breda. De jaarrekening van de Zonnebloem is opgesteld volgens Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties (RJ 650).

De volgende rechtspersonen zijn in de consolidatie opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.

Saldo van de baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is in 2024 afgerond € 586.000 negatief. Het resultaat is als volgt verdeeld over de verschillende entiteiten:

	Resultaat 2024	
(x € 1.000)		
Vereniging Nationaal Afdelingen	-433	
	-154	
Nationale Vereniging de Zonnebloem		-587
Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.		1
Saldo van baten en lasten		-586

Het resultaat 2024 is bijna € 1,6 miljoen hoger dan het resultaat van 2023. De som van de baten is ruim € 400.000 hoger dan in 2023. De bestedingen aan de doelstelling zijn bijna € 900.000 lager dan de bestedingen in 2023. De totale wervingskosten zijn bijna € 250.000 lager dan in 2023. De kosten beheer en administratie zijn € 330.000 lager dan in 2023. De financiële baten (het resultaat van de beleggingen en liquide middelen) zijn bijna € 300.000 lager ten opzichte van 2023.

(x € 1.000)	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	Vershil
Som van de baten	20.478	20.072	406
Som besteed aan doelstelling	17.116	18.006	-890
	3.362	2.066	1.296
Totale kosten werving baten	4.363	4.609	-246
Kosten beheer en administratie	1.092	1.421	-329
Financiële baten en lasten	1.507	1.792	-285
Saldo van baten en lasten	-586	-2.172	1.586

Som van de baten

Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de totale baten over 2024 volgt hierna een overzicht gebaseerd op de baten over 2024 met ter vergelijking de baten over 2023.

(x € 1.000)

	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	Vershil
Baten van particulieren	17.748	18.001	-253
Baten van bedrijven	481	171	310
Baten van loterijorganisaties	1.178	947	231
Baten van subsidies van overheden	788	732	56
Baten van andere organisaties zonder winststreven	191	112	79
Totaal van de geworven baten	20.386	19.963	423
Baten als tegenprestatie voor levering producten	23	61	-38
Overige baten	69	48	21
Totaal van de baten	20.478	20.072	406

Baten van particulieren

De baten van particulieren bestaan vooral uit structurele donateursbijdragen (€ 7,8 miljoen), opbrengst nalatenschappen (ruim € 3,3 miljoen), opbrengst loterij (bijna € 2,3 miljoen), opbrengst mailings (€ 1,0 miljoen), bijdragen fondsenwerving algemeen (waaronder spontane giften ruim € 2,1 miljoen) en baten eigen acties afdelingen (ongeveer € 700.000).

De totale baten van particulieren 2024 zijn ongeveer € 250.000 lager dan voorgaand jaar. De baten uit nalatenschappen zijn bijna € 300.000 lager dan voorgaand jaar. Het aantal nieuwe dossiers was 73 (2023: 95) en het aantal lopende dossiers per 31 december 2024 is 109 (2023: 126).

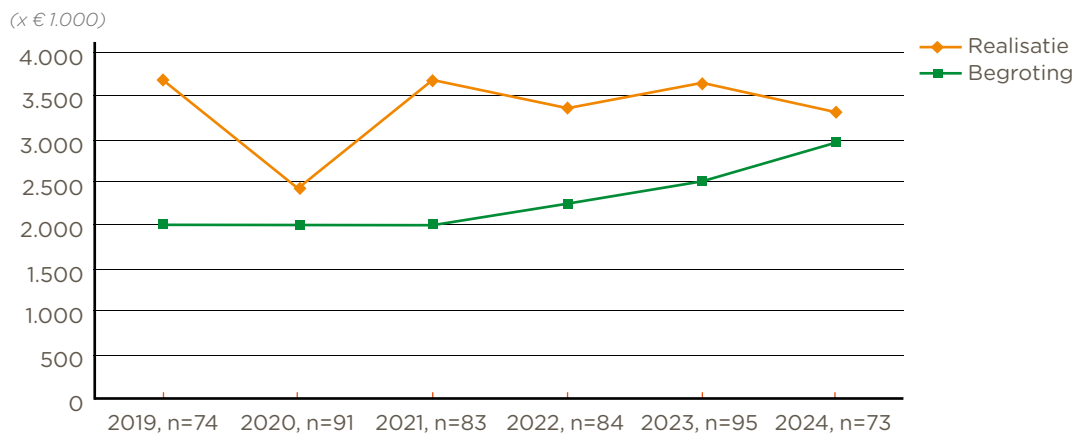

Fig. 1. Jaarlijkse ontwikkeling baten uit nalatenschappen en jaarlijks aantal ontvangen nalatenschappen

De spontane giften (fondsenwerving algemeen) zijn, ondanks dat de baten bij afdelingen ruim € 200.000 hoger zijn dan voorgaand jaar, in totaal ruim € 110.000 lager dan voorgaand jaar. De opbrengst uit de verkoop van loten steeg met ongeveer € 75.000 ten opzichte van vorig jaar. Een compliment voor onze vrijwilligers, die zich ook in 2024 enorm hebben ingezet voor de loterij. De baten uit donateursbijdragen zijn bijna € 110.000 hoger dan voorgaand jaar. In 2024 werden ruim 11.000 nieuwe donateurs geworven.

Som van de lasten

De som van de lasten is in 2024 bijna € 1,5 miljoen lager dan in 2023. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere bestedingen aan de doelstelling van bijna € 900.000 door lagere kosten van de jaarlijkse campagne (een deel van dit budget is gebruikt voor ons 75-jarig jubileum), en een hogere bezetting op het schip waardoor de opbrengst hoger was. Daarnaast zijn de kosten van beheer en administratie ruim € 325.000 lager dan voorgaand jaar door lagere automatiseringskosten.

(x € 1.000)

	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	Vershil
Besteed aan doelstelling	17.116	18.006	-890
Kosten werving baten	4.363	4.609	-246
Kosten beheer en administratie	1.092	1.421	-329
Som van de lasten	22.571	24.036	-1.465

Som besteed aan doelstelling

De bestedingen aan doelstelling hebben betrekking op:

(x € 1.000)

	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	Vershil
Voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten	3.447	4.440	-993
Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.639	5.648	-9
Vakanties	2.638	3.548	-910
Evenementen	5.392	4.370	1.022
Som besteed aan doelstelling	17.116	18.006	-890

De totale bestedingen aan de doelstelling zijn bijna € 900.000 lager dan in 2023.

De bestedingen bij voorlichting/bewustwording, eigen activiteiten zijn bijna € 1,0 miljoen lager dan voorgaand jaar. Dit verschil wordt veroorzaakt door lagere kosten jaarlijkse campagne van ruim € 1,0 miljoen. In de begroting 2024 is een deel van het beschikbare budget (ongeveer € 900.000) voor de jaarlijkse campagne overgeheveld voor de viering van ons 75-jarig jubileum.

Bij vakanties worden de lagere bestedingen vooral veroorzaakt doordat de eigen bijdrage van deelnemers is verhoogd (extra bijdrage ongeveer € 460.000). Daarnaast zijn de kosten van de afdelingsvakanties bijna € 200.000 lager dan in 2023.

De hogere besteding bij evenementen wordt met name veroorzaakt door kosten van activiteiten in verband met de viering van ons 75-jarig jubileum. Ook hebben de lokale afdelingen per saldo ongeveer € 500.000 meer uitgegeven aan activiteiten dan voorgaand jaar.

Wervingskosten

De totale kosten werving baten in 2024 zijn bijna € 250.000 lager dan in 2023. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere doorbelasting indirecte kosten van ongeveer € 150.000 door lagere automatiseringskosten in 2024.

Het percentage 'Wervingskosten als % van de totale baten' (wervingskosten gedeeld door de geworven baten) bedraagt in 2024, 21,4% (2023, 23,1%). Het percentage 'Wervingskosten als % van de totale lasten' (wervingskosten gedeeld door de totale lasten) bedraagt 19,3% (2023: 19,2%).

Kosten beheer en administratie

Hieronder vallen alle kosten die de organisatie maakt voor de (interne) beheersing en administratie, die niet toe te rekenen zijn aan de doelstelling of aan de werving van baten. De kosten beheer en administratie zijn € 1.092.000 en hiermee ongeveer € 330.000 lager dan in 2023 (€ 1.421.000). Dit wordt veroorzaakt door lagere automatiseringskosten dan in 2023.

Financiële baten en lasten

Het resultaat van de financiële baten en lasten over 2024 bedraagt ruim € 1,5 miljoen positief. Dit komt neer op een gerealiseerd rendement van 9,23%. Het gerealiseerde koersresultaat in 2024 bedraagt € 1.533.000 positief. Het ongerealiseerd koersresultaat bedraagt € 123.000 negatief. Gemiddeld is over de afgelopen 5 jaar een rendement gehaald van 2,91%.

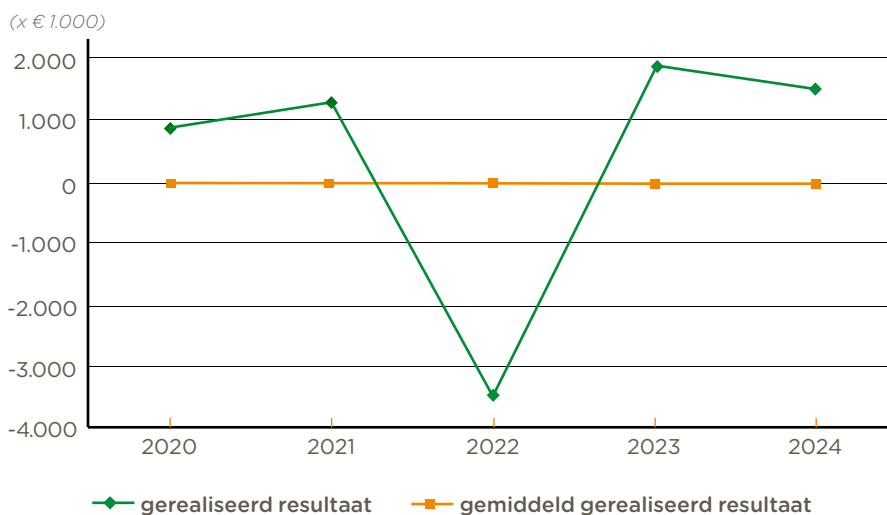

Fig. 2. Ontwikkeling van financiële baten en lasten (* € 1.000)

Financiële baten en lasten

(x € 1.000)

	2024	2023	2022	2021	2020
Rente uit spaarrekeningen en deposito's	70	29	-1	-1	1
Rentes uit obligaties	-	-	-	-	-
Rentelasten	-	-	-	-	-
Subtotaal rentebaten en lasten	70	29	-1	-1	1
Dividend	76	187	127	81	139
Gerealiseerde koersresultaten	-123	-537	390	1.580	650
Ongerealiseerde koersresultaten	1.533	2.165	-3.975	-281	170
Subtotaal koersresultaten	1.410	1.628	-3.585	1.299	820
Totaal financiële baten en lasten	1.556	1.844	-3.459	1.379	960
AF: kosten van beleggingen	49	52	65	65	73
Netto beleggingsresultaat	1.507	1.792	-3.524	1.314	887
Gemiddeld belegd vermogen in jaar	16.309	19.277	23.497	21.821	17.703
Rendement uit beleggingen	9,23%	9,30%	-15,00%	6,02%	5,01%
Gemiddeld jaarlijks rendement in 5 jaar (%)	2,91%				

Bestedingsratio

De bestedingsratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten.

De Zonnebloem streeft naar zo hoog mogelijke bestedingsratio's, maar bij voorkeur boven de 75% voor bestedingsratio 1.

Bestedingsratio I (Doelbesteding als % van de totale lasten)

Bestedingsratio II (Totale lasten als % van de totale baten)

Bestedingsratio I bedraagt 75,9% (2023: 74,9%).

Bestedingsratio II bedraagt 110,2% (2023: 119,8%).

Interne beheersing

Voor een goede interne beheersing is het goed inrichten en structureren van de administratieve organisatie en de interne beheersing een voorwaarde. Hiertoe behoren onder meer de werking van de interne risicobeheersingsmaatregelen en de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van de accountant.

Risicomanagement

Voor een goededoelenorganisatie vormt reputatieschade een belangrijk risico. Negatieve publiciteit over de eigen organisatie, maar ook van elk ander goed doel in Nederland, terecht of onterecht, kan zijn weerslag hebben op de goede naam en faam van een goed doel. Met consequenties voor de relatie met deelnemers, vrijwilligers en donateurs. De Zonnebloem werkt hard aan de optimalisering van integraal risicomanagement. Op basis van een omgevingsanalyse en de marktpositie worden vooral strategische en operationele risico's beschreven en beoordeeld op de mate waarin de Zonnebloem bereid is deze risico's al dan niet af te dekken. In onderstaand overzicht worden ook de maatregelen beschreven die zijn getroffen om de voornaamste risico's en onzekerheden te beheersen.

Beoordeling risico's

Om alle risico's te beoordelen en te vergelijken, worden de risico's gewogen op de kans dat dit risico zich voordoet en een schatting van de impact van de gevolgen op het behalen van de doelstellingen van de organisatie. De impact is niet alleen gebaseerd op de financiële consequenties voor de organisatie, maar ook op de reputatie van de Zonnebloem. Er is onderscheid gemaakt tussen risico's waarop kan worden gestuurd en risico's waarop niet kan worden gestuurd, maar die wel kunnen worden beïnvloed.

Risicobeheersing en interne controle

Onder andere de volgende beheersingsinstrumenten zijn reeds operationeel:

- financiële rapportages op maand-, kwartaal- en jaarbasis;
- voortgangsrapportages op kwartaal- en jaarbasis;
- treasurybeleid;
- periodieke privacy audit;
- covenant horizontaal toezicht;
- autorisatiematrix voor het aangaan van betalingen en verplichtingen;
- periodieke bespreking van de financiële resultaten en plannen met Audit Commissie en Nationaal Bestuur;
- opvolgen van de aanbevelingen uit de Managementletter van de accountant;
- periodieke controles bankmutaties en administratie regionale- en lokale afdelingen;
- gedragscode en belanghebbendenreglement.

	Beheersingsmaatregel	Risico-bereidheid	Impact	Waarschijnlijkheid
Strategische risico's				
Imagoschade als gevolg van een incident intern of extern. Een incident kan van alles zijn (fysiek ongeluk, fraude, datalek, maar ook negatieve publiciteit van collega-goed doel). Inherent aan het woord is dat de gebeurtenis onvoorzien en storend is en het is van groot belang alles te doen om incidenten te voorkomen en processen op orde te hebben.	<ul style="list-style-type: none"> • Op het schip periodieke calamiteitenoefening • Selectiecriteria externe partijen (compliant) • Diverse verzekeringen • Procedures en richtlijnen • Vertrouwenspersonen • Aanstellen van functionaris Gegevensbescherming (AVG) en functionaris ICT Beveiliging • Team communicatie voor snelle reactie op social media en woordvoering (o.a. calamiteitenprotocol) • Alle medewerkers als ambassadeur van de Zonnebloem bij incidenten 	●	●●●	●●
Onderbezetting van activiteiten, evenementen en vakanties door spanning tussen het aanbod van de Zonnebloem en de vraag van deelnemers. Het is zaak wensen en verwachtingen van deelnemers goed te monitoren.	<ul style="list-style-type: none"> * Periodiek onderzoek onder (potentiële) deelnemers • Deskundigheidsbevordering • Goede selectie en intake nieuwe vrijwilligers • Functioneringsgesprekken 	●●	●●	●●
Operationele risico's				
Onderbezetting van activiteiten of vakanties door onvoldoende beschikbaarheid van gekwalificeerde vrijwilligers, waaronder verpleegkundigen en verzorgende vrijwilligers. Alles valt of staat met de beschikbaarheid van vrijwilligers, bij vakanties specifiek van verpleegkundigen met juiste BIG-registratie.	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve aandacht voor werving en het behouden van vrijwilligers • Deskundigheidsbevordering d.m.v. trainingen • Goede selectie en intake nieuwe vrijwilligers • Functioneringsgesprekken • samenwerkingsverbanden met scholen * Periodiek onderzoek onder (potentiële) deelnemers 	●	●●	●●
Financiële risico's				
Discontinuïteit: baten en lasten niet in verhouding. Geld wordt gegeven door donateurs om te worden uitgegeven en soms wordt gewerkt met een negatieve begroting om te voorkomen dat reserves groeien. Echter, baten en lasten moeten in balans blijven.	<ul style="list-style-type: none"> • Planning & control-cyclus (opstellen begroting, analyse realisatie t.o.v. werkelijkheid, analyseren verschillen, tussentijds bijsturen) • Aanhouden van flexibel personeelsbestand • Aanhouden continuïteitsreserve om negatieve resultaten te dekken 	●	●●●	●●
Wezenlijke daling waardering activa. Ultimo 2024 bestond de activa hoofdzakelijk, ongeveer 87%, uit materiële vaste activa, effecten en liquide middelen. Voor het kunnen blijven uitoefenen van haar activiteiten is het van belang dat de vereniging over deze activa, waaronder het MPS de Zonnebloem, kan blijven beschikken.	<ul style="list-style-type: none"> • Materiële activa, waaronder het onroerend goed en de schepen, zijn verzekerd • Bestemmingsreserve voor de vervanging van het MPS • In het beleggingsstatuut zijn de voorwaarden voor de vermogensbeheerder opgenomen. Statuut gaat uit van een defensief beleid • De liquide middelen zijn nagenoeg geheel ondergebracht bij Nederlandse systeembanken 	●	●●●	●●

● Laag ●● Gematigd ●●● Hoog

	Beheersingsmaatregel	Risico-bereidheid	Impact	Waarschijnlijkheid
Frauderisico's				
<ul style="list-style-type: none"> • risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de organisatie; • risico dat personen de financiële verslaggeving gebruiken om daar beter van te worden. Alle 943 plaatselijke en 85 regionale afdelingen hebben een eigen bankrekening en beheren een deel van het Zonnebloemgeld. De kans dat iemand fraudeert is door de sociale en reële controle niet groot, maar niet ondenkbaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Frauderisico maakt deel uit van het permanente systeem dat gericht is op het onderkennen van bedrijfsrisico's • Administratieve organisatie en interne beheersing is ingericht om deze risico's te mitigeren bijvoorbeeld d.m.v.: <ul style="list-style-type: none"> - periodieke (onaangekondigde) controle van geldstromen binnen de gehele organisatie; - elke maand beoordeelt Team F, P&C tussentijdse rapportage volgens de financiële administratie - de jaarrekeningen worden door extern accountant gecontroleerd - workshops voor leden van kascommissies door financieel deskundigen • Er wordt te allen tijde aangifte gedaan bij de politie bij het vermoeden van fraude • De wijze waarop de structuur van de organisatie is ingericht (toezichthoudend orgaan/ kascommissie) aangebrachte functiescheidingen; • Beloningen werknemers zijn niet gekoppeld aan de resultaten volgens financiële verslaggeving 	●	●	●
Risico's van onbekendheid met financieel beleid dat kaders biedt voor het zelf werven, uitgeven en beheren van een deel van het vermogen door vrijwillige penningmeesters en/of afdelingsbesturen. Plaatselijke en regionale afdelingsbesturen hebben een grote vrijheid van handelen binnen de kaders van beleid en statuten. Onbekendheid met het beleid en de statuten maakt dat de kaders onduidelijk zijn en dat kan leiden tot ongewenste acties.	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichting van de administratieve organisatie en interne beheersing • Inzicht in Zonboek en Afas • Lokale monitoring door districtshoofden • Deskundigheidsbevordering 	●●	●	●●
Technologische risico's				
Voordoen van calamiteit door afhankelijkheid van IT-omgeving waardoor data verloren raakt of de activiteiten van de vereniging niet uitgevoerd kunnen worden.	<ul style="list-style-type: none"> • IT-beheersingsomgeving ingericht (o.a. back-up en recovery maatregelen) • Daar waar nodig zijn deskundige externe partijen ingeschakeld • Scholing medewerkers • Calamiteitenplan • ICT Commissie • Jaarlijkse IT-audit uitgevoerd door een externe partij 	●	●●●	●●

● Laag ●● Gematigd ●●● Hoog

	Beheersingsmaatregel	Risico-bereidheid	Impact	Waarschijnlijkheid
Compliance risico's				
Niet voldoen aan eisen CBF-Erkenning. Het verlies van het keurmerk zal een grote invloed hebben op de fondsenwervende activiteiten en daarmee de beschikbare middelen voor het uitvoeren van de activiteiten in het kader van de doelstelling schaden.	<ul style="list-style-type: none"> Inrichten vereniging conform de regelingen Periodieke toetsing intern en door deskundige externe partijen 	●	●●●	●
Niet voldoen aan AVG verwerking persoonsgegevens gaat vooral digitaal en bestanden worden opgeslagen in de Cloud. De verwachte impact op reputatie is aanzienlijk.	<ul style="list-style-type: none"> Functionaris Gegevensbescherming aangesteld, heeft protocollen opgesteld en ziet toe op uitvoering en borging Functionaris ICT Beveiliging 	●	●●	●●
Fiscaal niet voldoen aan relevante (fiscale) wet- en regelgeving alsmede richtlijnen. Het niet voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving alsmede richtlijnen kan mogelijk imagoschade, boetes en juridisch procedures tot gevolg hebben.	<ul style="list-style-type: none"> Periodieke bijstand van externe adviseurs Periodiek onderhoud met de Belastingdienst in het kader van horizontaal toezicht Deelname aan diverse netwerken (o.a. Goede Doelen Nederland en Stichting SNL) Wijze waarop de structuur van de organisatie is ingericht (o.a. toezicht-houdend orgaan / adviesorganen) 	●	●●	●
Human capital risico's nationaal bureau				
Onvoldoende in staat gekwalificeerd personeel te contracteren, waardoor functies (tijdelijk) niet ingevuld kunnen worden en de activiteiten op het nationaal bureau niet (tijdig) uitgevoerd worden met mogelijk gevolgen voor de activiteiten gericht op de doelstelling. De oorzaak hiervan wordt deels veroorzaakt doordat voor sommige specialisaties Breda als locatie een handicap vormt. Hierdoor bestaat het risico van hogere wervingskosten.	<ul style="list-style-type: none"> Marktconforme arbeidsvoorwaarden * Inzetten gespecialiseerde wervingsbureau's indien noodzakelijk wordt geacht 	●	●●●	●

● Laag ●● Gematigd ●●● Hoog

Accountant

Het jaarrekeningtraject werd afgesloten met een goedkeurende controleverklaring van Forvis Mazars N.V.

Geconsolideerde jaarrekening

7.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2024

Activa

(x € 1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)

	31-12-2024	31-12-2023
1 Immateriële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	9	12
Direct in gebruik voor de doelstelling	14	32
	23	44
2 Materiële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	972	981
Direct in gebruik voor de doelstelling	5.339	5.693
Aangehouden als belegging	341	351
	6.652	7.025
3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling	18	20
4 Vorderingen en overlopende activa	5.422	4.717
5 Effecten	15.576	17.042
6 Liquide middelen	13.387	13.238
Totaal	41.078	42.086

Passiva

(x € 1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)

	31-12-2024	31-12-2023
7 Reserves en fondsen		
Reserves		
- Continuïteitsreserve	15.062	13.901
- Bestemmingsreserves	23.816	25.630
	38.878	39.531
Fondsen		
- Bestemmingsfondsen	211	144
Totaal reserves en fondsen	39.089	39.675
8 Voorzieningen	55	50
9 Kortlopende schulden	1.934	2.361
Totaal	41.078	42.086

7.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
BATEN				
1 Baten van particulieren	16.429	17.748	16.549	18.001
2 Baten van bedrijven	275	481	286	171
3 Baten van loterijorganisaties	950	1.178	750	947
4 Baten van subsidies van overheden	594	788	599	732
5 Baten van andere organisaties zonder winststreven	150	191	204	112
Som van de geworven baten	18.398	20.386	18.388	19.963
6 Baten als tegenprestatie voor levering producten	88	23	57	61
7 Overige baten	89	69	72	48
Som van de baten	18.575	20.478	18.517	20.072
LASTEN				
Besteed aan doelstelling				
8 Voorlichting/bewustwording, eigen activiteiten	3.246	3.447	3.849	4.440
9 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.641	5.639	5.748	5.648
10 Vakanties	2.782	2.638	3.216	3.548
11 Evenementen	3.519	5.392	4.581	4.370
Som besteed aan doelstelling	15.188	17.116	17.394	18.006
12 Wervingskosten	4.388	4.363	4.488	4.609
Kosten beheer en administratie	1.150	1.092	1.226	1.421
Som van de lasten	20.726	22.571	23.108	24.036
Saldo voor financiële baten en lasten	-2.151	-2.093	-4.591	-3.964
Saldo financiële baten en lasten	260	1.507	346	1.792
Saldo van baten en lasten	-1.891	-586	-4.245	-2.172
Bestemming saldo				
Toevoeging / onttrokken aan:				
Besteedbaar vermogen:				
- Continuïteitsreserve	-325	1.161	-1.878	-732
- Bestemmingsreserves	-1.542	-1.814	-2.350	-1.550
Vastgelegd vermogen				
- Bestemmingsfondsen	-24	67	-17	110
Saldo van baten en lasten	-1.891	-586	-4.245	-2.172
Kengetallen				
Doelbesteding als % van de totale lasten	73,3%	75,9%	75,3%	74,9%
Wervingskosten als % van de totale lasten	21,2%	19,3%	19,4%	19,2%
Kosten beheer en administratie als % van de totale lasten	5,5%	4,8%	5,3%	5,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Totale lasten als % van de totale baten	111,6%	110,2%	124,8%	119,8%
Wervingskosten als % van de geworven baten	23,9%	21,4%	24,4%	23,1%

7.3 Geconsolideerd Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De kasstromen hebben zowel betrekking op de posten van de balans als op de staat van baten en lasten. Door de samenvoeging en eliminatie van posten in de balans en staat van baten en lasten bestaat geen direct zichtbare relatie tussen de balans en de staat van baten en lasten met het kasstroomoverzicht, zoals hieronder opgenomen.

(x € 1.000)	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-586	-2.172
Aanpassingen voor:		
afschrijvingen	940	998
voorziening	5	-5
	945	993
Veranderingen in werkkapitaal		
mutatie voorraad	2	10
mutatie vorderingen	-705	-629
mutatie schulden	-427	-147
	-1.130	-766
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
investeringen	-546	-1.069
desinvestering in materiele vaste activa	-	14
aan- en verkopen beleggingen	1.466	4.470
	920	3.415
Mutatie liquide middelen	149	1.470
Controle mutatie liquide middelen		
Stand 1-1	13.238	11.768
Stand 31-12	13.387	13.238
Mutatie liquide middelen	149	1.470

7.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

Nationale Vereniging de Zonnebloem staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40281159 en is statutair gevestigd te Breda. De vereniging stelt zich ten doel mensen met een lichamelijke beperking (en dan met name diegenen onder hen die in een sociaal isolement dreigen te raken) aangesloten te houden bij de samenleving door het bevorderen van hun welzijn, participatie, emancipatie, mobiliteit, toegankelijkheid en alles wat daar verder aan bijdraagt.

Groepsverhoudingen

Nationale Vereniging de Zonnebloem staat aan het hoofd van een tweetal rechtspersonen.

De in de consolidatie begrepen rechtspersonen zijn:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem (100%);
- Motorpassagierschip de Zonnebloem B.V. (100%);

Alle rechtspersonen zijn statutair gevestigd te Breda op de Zorgvlietstraat 491.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Nationale Vereniging de Zonnebloem zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Nationale Vereniging de Zonnebloem.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

7.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties (RJ650), zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

Voor de Zonnebloem is een analyse gemaakt van wat de effecten, van bijvoorbeeld een pandemie of een hoge inflatie, kunnen zijn op onder andere de vermogens- en liquiditeitspositie. De Zonnebloem heeft in het verleden een flinke financiële buffer opgebouwd, zoals ook blijkt uit de sterke solvabiliteitspositie. Ook acht de directie de liquiditeitspositie toereikend om de activiteiten minimaal het komend jaar te kunnen blijven voortzetten en ziet, indien noodzakelijk, genoeg mogelijkheden om deze positie op korte termijn te kunnen versterken. De uitkomsten van de analyse tezamen met een kritische blik op de kosten zorgt ervoor dat op dit moment geen twijfel bestaat over de voortzetting van de activiteiten door de Zonnebloem in de toekomst.

De directie is dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van de continuïteit van de Zonnebloem.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'. Nationale Vereniging de Zonnebloem kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

7.6 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals hieronder nader is gespecificeerd.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Software	10,0% - 20,0%
• Websites	20,0% - 25,0%
• Zonboek en afdelingsadministratie	20,0%

De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Casco motorpassagiersschip	3,3% - 10,0%
• Inventaris en meubilair motorpassagiersschip	10,0% - 25,0%
• Dek- en vloerbedekking, hard- en software motorpassagiersschip	10% - 20,0%
• Pand	2,5% - 10%
• Woning (aangehouden als belegging)	2,5%
• Kantoorinventaris	5,0% - 25,0%
• Hard- en software	20,0% - 33,3%
• Vakantiemateriaal	25,0%
• Promotiemateriaal	25,0%
• Overige activa t.b.v. doelbesteding	20,0%

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Bij het uitvoeren van groot onderhoud wordt de boekwaarde van het vervangen bestanddeel gedesinvesteerd, ook al zijn de componenten voorheen niet afzonderlijk onderkend als bestanddeel van het betreffende actief. Indien de bepaling van de boekwaarde van het vervangen bestanddeel praktisch niet uitvoerbaar is, wordt de kostprijs van de vervanging als aanwijzing gebruikt voor het bepalen van de boekwaarde van het vervangen bestanddeel.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van fifo. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs benaderen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De beursgenoteerde aandelen en obligaties behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen van de vereniging zijn ingedeeld in drie categorieën.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Nationale Vereniging de Zonnebloem is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de vereniging op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door de vereniging een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de vereniging.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn een afgezonderd deel van het eigen vermogen waaraan derden een beperkte bestedingsmogelijkheid hebben gegeven. Het bedrag en de doelstelling van de reserves worden in de toelichting op de balans vermeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen.

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

7.7 Grondslagen voor de bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

De eigen bijdragen van de deelnemers worden in mindering gebracht op de lasten van de betreffende activiteit. De publieksbijdragen worden verantwoord in het jaar waarin de vakantie begint/in het jaar waarin de vakantie wordt geboekt. Bij Nationale Vereniging de Zonnebloem vallen beide in hetzelfde kalenderjaar.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld op basis van een omschrijving ontvangen van de executeur-testamentair. Hierbij wordt 31 maart na afloop van het boekjaar gehanteerd als peildatum voor nalatenschappen waarvan de eerste melding in het boekjaar of eerder is ontvangen. Bij het vaststellen van de omvang wordt voorzichtigheid betracht, door de verwachte omvang van de bate voor 90% te verantwoorden.

Giften in natura

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Baten van loterijorganisaties

De Zonnebloem is zowel geormerkt als regulier beneficiënt van de VriendenLoterij en de Postcode Loterij. De (on)geormerkte inkomsten worden verantwoord in het jaar waarover ze betrekking hebben. Specifieke ontvangen bedragen voor projecten worden verantwoord in het jaar dat deze besteed worden.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Zonnebloem de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afdelingen

Alle opbrengsten van de afdelingen worden verantwoord in het jaar waarin deze ontvangen worden. Uitzondering vormen de bijdragen van de Nationale Vereniging over het boekjaar. Het gaat dan om de afdracht van de donateursgelden. Deze bijdragen worden in het volgende boekjaar door de Nationale Vereniging aan de afdelingen betaald. In de jaarrekening zijn deze bijdragen verantwoord in het jaar dat de Nationale Vereniging deze bijdragen vaststelt. De hieruit volgende schuld aan de afdelingen is opgenomen onder donateursbijdragen boekjaar bij de bestemmingsreserve activiteiten landelijk (2024: € 453.000 en in 2023: € 471.000). De door de afdelingen gemaakte kosten van activiteiten en overige kosten worden verantwoord in het jaar dat deze tot uitgaven hebben geleid.

Toelichting kostenverdeling (model C)

Het is belangrijk dat bij de toerekening van de kosten een consistente methodiek wordt gehanteerd. Bij de toerekening van de kosten wordt de Goede Doelen Nederland-aanbeveling Toepassing van RJ 650 voor Kosten Beheer & Administratie gevolgd.

De Zonnebloem rekent de directe kosten rechtstreeks toe aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De direct toe te rekenen personeelskosten worden op basis van onderbouwde inschattingen direct toegerekend aan de doelstellingen en aan fondsenwerving.

De indirecte kosten worden aan de hand van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De indirecte kosten bestaan uit:

- indirecte personeelskosten;
- huisvestingskosten;
- kantoorkosten;
- afschrijvingen en rente;
- kosten bestuur en toezicht.

De indirecte kosten worden verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutels:

- De indirecte personeelskosten van de directie en planning & control worden voor 100% toegerekend aan beheer en administratie;
- De overige indirecte personeelskosten worden toegerekend aan het betreffende team op basis van het aandeel van deze teams in het totaal van de verdeelsleutel (salariskosten). Daarbij zijn de salariskosten van directie, planning & control en ondersteunende processen de basis voor het aandeel in de kosten van beheer en administratie;
- De huisvestingskosten worden toegerekend op basis van het aantal m² dat een team in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal m² van directie, planning & control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie;
- De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een team in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van directie, planning & control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie;
- De afschrijvingen worden toegerekend aan de doelstelling waarop de activa betrekking hebben. De algemene afschrijvingen worden verdeeld conform de verdeelsleutels van huisvestingskosten en kantoorkosten;
- De kosten van toezicht en bestuur vallen volledig onder de kosten van beheer en administratie.

Kosten beheer en administratie

Doel van kosten beheer en administratie is om inzicht te geven in de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratie en die dus niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten. Als percentage worden de kosten van beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De Zonnebloem hanteert een norm van maximaal 8%. Bij het bepalen van de norm is gekeken naar het verleden en is rekening gehouden met de aard van de organisatie. In 2024 is het percentage beheer en administratie 4,8%.

Wervingskosten als % van de geworven baten

Het percentage wervingskosten als % van de geworven baten ontstaat door de wervingskosten te delen door de som van de geworven baten. In 2024 bedraagt het percentage 21,4%. In 2023 was dit 23,1%.

Bestedingsratio's

Deze ratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar een zo hoog mogelijke bestedingsratio, maar bij voorkeur boven de 75%. Het minimum percentage is gebaseerd op een analyse van de huidige kostenstructuur en historische cijfers.

Bestedingsratio I (Doelbesteding als % van de totale lasten).

Bestedingsratio II (Totale lasten als % van de totale baten).

Bestedingsratio I bedraagt 75,9% (2023: 74,9%).

Bestedingsratio II bedraagt 110,2% (2023: 119,8%).

Operational lease

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De Zonnebloem heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Hiervoor in aanmerking komen werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op pensioen. Dat is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Op bovenstaande pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het pensioenfonds betaald door de Zonnebloem.

De pensioengrondslag voor het Ouderdomspensioen en het Partnerpensioen is het pensioengevende salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd, verminderd met de AOW-franchise. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de prijsontwikkeling volgens de consumentenprijsindex.

Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd, gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen, maar een dergelijk besluit heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premies en gedeeltelijk uit rendement. De actuele dekkingsgraad lag in december 2024 op 109,5% (december 2023: 106,3%).

7.8 Toelichting op de geconsolideerde balans

1 Immateriële vaste activa

(x €1.000)

	Immateriële activa bedrijfsvoering	Immateriële activa doelstelling	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2024	110	1.165	1.275
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2024	-98	-1.133	-1.231
Boekwaarde per 1-1-2024	12	32	44
Mutaties 1-1-2024 t/m 31-12-2024			
Investerings	-	-	-
Desinvesteringen	-57	-775	-832
Afschrijvingen	-3	-18	-21
Afschrijvingen desinvesteringen	57	775	832
Boekwaarde per 31-12-2024	9	14	23
Aanschafwaarde 31-12-2024	53	390	443
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2024	-44	-376	-420
Boekwaarde per 31-12-2024	9	14	23
Afschrijvingspercentages	10,0%-25,0%	10,0%-25,0%	

Onder de immateriële activa bedrijfsvoering is vooral kantoorsoftware verantwoord. De immateriële activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op applicaties en software die direct gebruikt worden ten behoeve van het Zonnebloemwerk. In 2024 hebben geen investeringen plaatsgevonden in de immateriële vaste activa.

2 Materiële vaste activa

(x €1.000)

	Materiële activa bedrijfsvoering	Materiële activa doelstelling	Aangehouden als belegging	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2024	5.402	16.691	378	22.471
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2024	-4.421	-10.998	-27	-15.446
Boekwaarde per 1-1-2024	981	5.693	351	7.025
Mutaties 1-1-2024 t/m 31-12-2024				
Investerings	160	386	-	546
Desinvesteringen	-190	-111	-	-301
Afschrijvingen	-169	-740	-10	-919
Afschrijvingen desinvesteringen	190	111	-	301
Boekwaarde per 31-12-2024	972	5.339	341	6.652
Aanschafwaarde 31-12-2024	5.372	16.966	378	22.716
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2024	-4.400	-11.627	-37	-16.064
Boekwaarde per 31-12-2024	972	5.339	341	6.652
Afschrijvingspercentages	2,5%-33,3%	3,33%-33,3%	2,5%	

Onder de materiële activa bedrijfsvoering is het kantoorpand in Breda, de kantoorinventaris en de kantoor-automatisering inbegrepen. De verzekerde waarde van het pand ultimo 2024 bedraagt € 6.412.000. De activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op MPS de Zonnebloem. De verzekerde waarde van het Motorpassagierschip bedraagt ultimo 2024 € 14.750.000. De investeringen bestaan in 2024 vooral uit elektrische fietsen (Zonnebloemfietsen), investeringen ten behoeve van MPS de Zonnebloem en van het pand, investeringen in het kader van ICT (hardware) en kantoorinventaris. Onder de materiële vaste activa die aangehouden wordt als een belegging is een geschonken woning opgenomen die wordt verhuurd. Hierover wordt met ingang van 1 januari 2021 afgeschreven.

3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling

De voorraad bestaat uit artikelen op MPS de Zonnebloem.

4 Vorderingen en overlopende activa

(x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Nalatenschappen	3.825	3.378
Debiteuren	81	34
Te vorderen omzetbelasting	155	133
Te vorderen dividendbelasting	11	77
Vooruitbetaalde kosten	539	299
Overige vorderingen	811	796
Totaal	5.422	4.717

De post nalatenschappen heeft betrekking op nalatenschappen, waarvan de eerste correspondentie in of voor 2024 is ontvangen en waarvan de omvang per 31 maart 2025 betrouwbaar is te schatten.

De vooruitbetaalde kosten bestaan o.a. uit vooruitbetalingen m.b.t. uitgaven licenties en Zonnebloemnieuws in 2024, abonnementen en verzekeringspremies. Onder de overige vorderingen is onder andere een vordering van ongeveer € 718.000 op de VriendenLoterij en de Postcode Loterij opgenomen.

5 Effecten

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen in fondsen met zakelijke waarden (aandelen) en vastrentende waarden (obligaties). Het beheer van de portefeuille is ondergebracht bij een vermogensbeheerder, die het beheer voert op basis van een beleggingsmandaat. Het gevoerde beleid is risicomijdend, waarbij de normverhouding vastrentend/zakelijk, met een beperkte bandbreedte 70%-30% is (met een tactische bandbreedte van 10%). Eind 2024 is de werkelijke verhouding 66,7% - 33,3%.

(x € 1.000)

	Obligaties 2024	Aandelen 2024	Totaal 2024	Totaal 2023
Balans per 1 januari	12.133	4.909	17.042	21.512
Bij: aankopen/verkrijging	5.973	885	6.858	249
	18.106	5.794	23.900	21.761
Af: verkopen en uitlotingen/aflossingen	8.059	1.674	9.733	6.344
	10.047	4.120	14.167	15.417
Gerealiseerd koersresultaat	-298	175	-123	-537
	9.749	4.295	14.044	14.880
Mutatie ongerealiseerd koersresultaat	642	890	1.532	2.162
Totaal	10.391	5.185	15.576	17.042

In 2024 is € 3.000.000 onttrokken aan de effectenportefeuille. Onder de 'Obligaties' is ook voor € 14.000 aan obligaties uit een nalatenschap verantwoord. Deze worden niet door F. van Lanschot Bankiers N.V. beheerd.

Ultimo 2024 zijn obligaties en aandelen in de volgende fondsen verworven:

- Vanguard Euro Government Bond Index Fd I Plus ACC;
- Vanguard Eurozone ILO BD IDX Fd I Plus ACC;
- iShares ESG Screened Euro Corp Bond Index Fd Q ACC;
- NT Europe Custom ESG EQ Index FGR Feeder Fd C DIV;
- NT North America Custom ESG Index FGR Fund C DIV;
- NT Pacific Custom ESG EQ Index FGR Feeder Fd B DIV;
- NT Emerging Markets Custom ESG EQ Index Fd E DIV;
- BlackRock ICS Euro Liquid Environmental Aware ACC.

6 Liquide middelen

(x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Spaarrekeningen	2.757	300
Rekeningen-courant	912	2.929
Kassen	1	3
	3.670	3.232
Afdelingen	9.717	10.006
Totaal	13.387	13.238

De middelen op spaarrekeningen zijn vrij opvraagbaar. De gemiddelde rentevergoeding over 2024 (incl. liquide middelen afdelingen) bedraagt ongeveer 0,66% positief. De geldmiddelen van de afdelingen bestaan uit de geconsolideerde saldi van de afdelingen van de Vereniging. De geldmiddelen van de afdelingen staan niet ter vrije beschikking van het nationaal bureau van de vereniging. Het bestuur van een afdeling is in beginsel, binnen het kader van de doelstelling, zelf verantwoordelijk voor het beheer en de besteding van de eigen liquide middelen.

7 Reserves en fondsen

Het vermogen wordt op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties gesplitst in reserves en fondsen, waarbij rekening is gehouden met de "Handreiking Verantwoord Financieel Beheer Goede Doelen" van de Goede Doelen Nederland.

Verloopoverzicht reserves en fondsen	Reserves	Fondsen	Totaal reserves en fondsen
(x € 1.000)			
Stand per 1 januari	39.531	144	39.675
Mutaties:			
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten landelijk	-3.992	-	-3.992
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten landelijk	1.379	-	1.379
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	-454	-	-454
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	1.253	-	1.253
Onttrekking continuïteitsreserve	-499	-	-499
Toevoeging continuïteitsreserve	1.660	-	1.660
Onttrekking bestemmingsfonds	-	-360	-360
Toevoeging bestemmingsfonds	-	427	427
Totale mutaties	-653	67	-586
Stand per 31 december	38.878	211	39.089

Continuïteitsreserve (x €1.000)	Stand per 1-jan-24	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-24
Afdelingen	6.186	499	-	5.687
Vereniging (excl. afdelingen)	7.715	-	1.660	9.375
Totaal	13.901	499	1.660	15.062

Conform de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland wordt een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van financiële risico's en om zeker te stellen dat de Zonnebloem ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Een risicoanalyse vormt hiervoor de grondslag.

Bestemmingsreserve activiteiten landelijk

Aan een deel van de reserves is door het Nationaal Bestuur van de vereniging zelf een bestemming gegeven.

(x €1.000)	Stand per 1-jan-24	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-24
Donateursbijdragen boekjaar	471	471	453	453
Stimuleringsfonds	23	2	-	21
Activa doelstelling	5.745	760	386	5.371
Nieuwe vakantieconcepten	304	304	-	-
Vervanging MPS de Zonnebloem	10.634	-	540	11.174
Zonnebloemfietsen	830	171	-	659
Toekomstbestendige vereniging	1.000	650	-	350
75-jarig jubileum	1.634	1.634	-	-
Totaal	20.641	3.992	1.379	18.028

Donateursbijdragen boekjaar

De afdelingen ontvangen aan het begin van ieder jaar een gedeelte van de inkomsten uit de donateursbijdragen van het voorgaande boekjaar. Deze middelen vormen een structurele inkomstenbron voor de afdelingen ter financiering van hun activiteiten. Omdat de afdelingen in het betreffende boekjaar niet over deze middelen kunnen beschikken, is deze post verantwoord als bestemmingsreserve.

Stimuleringsfonds

Door de Nationale Vergadering is besloten om een stimuleringsfonds in te stellen. Door extra fondsen beschikbaar te stellen kunnen afdelingen die activiteiten niet uit eigen middelen kunnen financieren toch groeien en/of differentiëren. In 2024 hebben 2 afdelingen een aanvraag ingediend en € 2.419 ontvangen uit het fonds en hebben afdelingen geen bijdrages gestort.

Activa doelstelling

Dit deel geeft aan in hoeverre de activa in het kader van de doelstelling uit eigen middelen zijn gefinancierd. De hoogte is gelijk aan de boekwaarde van de immateriële- en materiële vaste activa in het kader van de doelstelling, de leningen en de voorraden.

Nieuwe vakantieconcepten

Door de Nationale Vergadering is in 2017 besloten om een bestemmingsreserve ten behoeve van de afdelingsvakanties aan te houden van waaruit afdelingen gestimuleerd en ondersteund worden om zelf afdelingsvakanties te organiseren. Verder is in 2020 door de Nationale Vergadering een voorstel goedgekeurd voor twee nieuwe vakantieconcepten gericht op deelnemers met een zware lichamelijke beperking en complexe zorgvraag. In 2024 zijn er 138 afdelingsvakanties georganiseerd met 1.970 deelnemers en 14 kleinschalige vakantie waaraan 116 deelnemers deelnamen. Het restant van de bestemmingsreserve is vrijgevallen.

Vervanging MPS de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt een deel van het eigen vermogen bestemd ter vervanging van het huidige vakantieschip.

Zonnebloemfietsen

In de Nationale Vergadering van december 2021 is het voorstel met betrekking tot de aanschaf van Zonnebloemfietsen door Zonnebloemafdelingen aangenomen. Afdelingen kunnen gebruik maken van de stimuleringsregeling en kunnen maximaal één fiets per afdeling aanschaffen en krijgen tot en met 2024 een tegemoetkoming van 50% in de aanschafkosten met een maximum van € 5.000. In 2024 zijn 12 fietsen geplaatst in het land.

Toekomstbestendige vereniging

Het is noodzakelijk dat de vereniging zich blijft aanpassen aan zowel interne als externe veranderende behoeften. Zo is bijvoorbeeld in 2020 als gevolg van het coronavirus duidelijk zichtbaar geworden dat behoeften snel kunnen veranderen. Om in te kunnen spelen op deze veranderingen wordt een reserve aangehouden voor de uitvoering van veranderingstrajecten. Hiervoor liep o.a. een programma voor de verbetering van de CRM-omgeving (Zonnewende). Het programma Zonnewende moet leiden tot een beter presterende CRM-omgeving voor de gehele vereniging. Zonnewende richt zich op de (gegevensverwerkende) processen en ICT-applicaties binnen de CRM-omgeving. Het betreft o.a. de processen voor (ondersteuning van) het vrijwilligerswerk, het aanbod van diensten en producten aan deelnemers, relatiebeheer, de marketingcommunicatie, de fondsenwerving en de ondersteunende processen. In 2024 is een bedrag van € 650.000 onttrokken aan deze reserve met betrekking tot ICT (door)ontwikkeling. Voor 2025 is voor de doorontwikkeling, nog een bedrag van € 350.000 voor gereserveerd.

75-jarig jubileum

De Zonnebloem bestaat in 2024 75 jaar. In september 2022 is een projectgroep gestart met het ontwerpen van een jubileumprogramma voor 2024. In oktober 2022 zijn de hoofddoelen van het jubileum getoetst en akkoord bevonden door de Nationale Vergadering. In maart 2023 is het projectvoorstel goedgekeurd door de Nationale Vergadering. Het totale jubileum budget bedraagt volgens het goedgekeurde voorstel € 1,75 miljoen. In 2024 is voor € 1.293.000 aan kosten gemaakt ten behoeve van het 75-jarig jubileum. In totaal heeft het 75-jarig jubileum ruim € 1,4 miljoen gekost. Het restant van de bestemmingsreserve is vrijgevallen.

Bestemmingsreserves afdelingen

Conform het vermogensbeleid dient het vermogen van de afdelingen boven de continuïteitsreserve, door de afdelingen bestemd te worden. Dat deel waar geen bestemming aan is gegeven, wordt door het Nationaal Bestuur bestempeld als reserve voor de activiteiten van de afdelingen.

(x €1.000)

	Stand per 1-jan-24	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-24
Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten	3.160	-	1.114	4.274
Jubileum (afdelingen)	812	452	-	360
Gericht op groei/differentiatie	68	2	-	66
Doelbestemde nalatenschappen	949	-	139	1.088
Totaal	4.989	454	1.253	5.788

Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten

Deze reserve kan alleen worden gevormd op basis van een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen alleen eenmalige of niet-jaarlijkse activiteiten voor deelnemers en/of vrijwilligers, volgens een bestendige gedragslijn. Andere voorwaarden zijn dat de begroting 'Zonnebloemwaardig' is, oftewel eenvoudig maar compleet, en dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Jubileum (afdelingen)

Voor de viering van afdelingsjubilea, zoals een lustrum en kroonjaren mogen middelen worden gereserveerd. Om de uniformiteit te waarborgen mogen hiervoor standaardbedragen worden gereserveerd. Voorwaarde is dat deze middelen binnen vijf jaar na reservering worden besteed.

Gericht op groei/differentiatie

Ook deze reserve kan alleen worden gevormd met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen activiteiten die zijn afgeleid van het Meerjarenbeleidsplan en zijn gericht op:

- Deelnemers (inclusief jongeren);
- Vrijwilligers (inclusief jongeren);
- Diensten;
- Fondsenwerving;
- Samenwerking met andere partners.

Voorwaarde is dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Doelbestemde nalatenschappen

Er zijn afdelingen die middelen (hebben) ontvangen uit nalatenschappen. In het testament is dan door de erflater bepaald dat de middelen ten goede dienen te komen aan een bepaalde afdeling. Uiteraard wordt die wens gerespecteerd.

Bestemmingsfondsen (x €1.000)	Stand per 1-jan-24	Ontvangen uit acties	Bestedingen	Stand per 31-dec-24
MPS de Zonnebloem	100	421	336	185
Zonnebloemauto	44	6	24	26
Totaal	144	427	360	211

MPS de Zonnebloem

Het fonds is gevormd uit de giften, die uit de acties voor de bouw en exploitatie van het schip zijn ontvangen. Jaarlijks worden de specifieke bijdragen (aandeel actie Zonnebloemvakanties, Scheepsmaatjes, specifieke giften en de aan dit fonds toe te rekenen beleggingsopbrengsten) toegevoegd aan dit fonds. Dit fonds dient om de exploitatie van het MPS de Zonnebloem te waarborgen. In 2024 is € 421.000 (inclusief 1 specifiek voor het schip ontvangen grote gift) hieraan toegerekend. Deze specifieke gift van ongeveer € 185.000 is nog niet besteed eind 2024.

Zonnebloemauto

Dit fonds wordt gevormd door geormerkte ontvangen giften voor de exploitatie van de Zonnebloemauto's. Ten laste van dit fonds worden directe externe kosten met betrekking tot de Zonnebloemauto's gebracht (de leasekosten). De overige kosten komen ten laste van de reguliere exploitatie van de vereniging en worden derhalve niet ten laste van dit fonds gebracht.

8 Voorzieningen

(x €1.000)

	Stand per 1-jan-24	Ont-trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-24
Jubilea	50	1	6	55
Totaal	50	1	6	55

De voorziening voor jubileumuitkeringen aan personeel is op individuele grondslag berekend, waarbij rekening is gehouden met het salaris, de blijfkans en de sterftkans. De voorziening wordt tijdsevenredig opgebouwd gedurende het dienstverband van de medewerkers.

9 Kortlopende schulden

(x €1.000)

	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	549	770
Loonbelasting en premieheffing	139	158
Vennootschapsbelasting	5	2
Pensioenpremie	147	73
Vooruitontvangen bedragen	2	14
Reservering vakantietoelage	546	479
Overige	546	865
Totaal	1.934	2.361

De looptijd van de opgenomen schulden is korter dan één jaar.

Overzicht niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De aangegane verplichtingen hebben met name betrekking op werving, uitzenden commercials, licenties, inhuur derden, support en onderhoud, onderhoud van MPS de Zonnebloem en leaseverplichtingen van auto's. De verplichting hiervan bedraagt ultimo 2024 € 4.624.939. Hiervan heeft € 2.708.737 betrekking op kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) en € 1.916.202 op langlopende verplichtingen, doch korter dan vijf jaar.

(x €1)	< 1 jaar	> 1 jaar en < 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Vereniging de Zonnebloem	1.453.963	299.460	-	1.753.423
MPS de Zonnebloem B.V.	1.254.774	1.616.742	-	2.871.516
Totaal	2.708.737	1.916.202	-	4.624.939

Daarnaast is er nog een aantal afnameverplichtingen aangegaan waarbij afrekening zal plaatsvinden op basis van levering en/of prestatie.

Gezien hun relevantie zijn in de niet uit de balans blijvende verplichtingen niet de verplichtingen van de afdelingen begrepen.

Ten behoeve van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) is een bankgarantie verstrekt van € 65.000.

In de lopende nalatenschappen van de Zonnebloem zijn 26 nalatenschappen waarvan de waarde op het moment van schrijven van de jaarrekening nog niet betrouwbaar is vast te stellen. Deze nalatenschappen zijn - vanwege de onbetrouwbaarheid - gewaardeerd op € 2. Er zijn 9 lopende nalatenschappen met vruchtgebruik, die aangezien ze volgens RJ 650 niet in aanmerking komen voor waardering - gewaardeerd op € 1.

7.9 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

1 Baten van particulieren

(x €1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Donateursbijdrage	7.795	7.825	7.800	7.716
Scheepsmaatje	130	130	140	144
Periodieke schenkingen	250	281	400	250
Mei mailing	320	372	350	373
Augustus mailing	290	271	300	292
Oktober mailing	285	376	300	442
Fondsenwerving algemeen	1.555	2.138	1.507	2.247
Nalatenschappen	3.100	3.333	3.000	3.620
Baten Zonnebloemauto	-	48	50	54
Zonnebloemloterij	2.204	2.273	2.202	2.199
Eigen acties afdelingen	500	701	500	664
Totaal baten van particulieren	16.429	17.748	16.549	18.001

De totale baten van particulieren zijn dit jaar ongeveer € 1,2 miljoen hoger dan begroot. De hogere baten worden onder andere veroorzaakt door hogere baten uit nalatenschappen, ruim € 330.000 en uit baten fondsenwerving algemeen, ongeveer € 630.000. Van de baten uit fondsenwerving algemeen is ruim € 400.000 meer ontvangen door afdelingen dan begroot. De eigen financiële acties van afdelingen zijn bijna € 200.000 hoger dan begroot. Naast deze hogere baten hebben de afdelingen en haar vrijwilligers in 2024 meer loten verkocht dan in 2023. Uiteindelijk zijn 694.583 (2023: 687.004) loten verkocht.

2 Baten van bedrijven

(x €1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Bedrijfssponsoring	275	481	286	171
Totaal baten van bedrijven	275	481	286	171

De baten zijn bijna € 200.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een ontvangen gift van € 200.000. Naast bijdragen van bedrijven zijn hier ook de baten van de maatschappelijk verantwoorde bedrijfsuitjes 'Het andere Bedrijfsuitje' verantwoord. In de begroting was uitgegaan van 104 bedrijfsuitjes. Werkelijk vonden er in 2024 45 uitjes plaats (2023: 64 uitjes).

3 Baten van loterijorganisaties

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Baten VriendenLoterij/Postcode Loterij	950	1.178	750	947
Totaal baten van loterijorganisaties	950	1.178	750	947

Baten van loterijorganisaties hebben uitsluitend betrekking op baten, ontvangsten van de VriendenLoterij en de Postcode Loterij. De totale baten zijn in 2024 ruim € 425.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2023, na vaststelling van de begroting over 2024, de ongeoormerkte bijdrage van de Postcode Loterij is verhoogd van € 300.000 naar € 500.000. Daarnaast heeft de Postcode Loterij ons aangenaam verrast door deze bijdrage voor 2024 met nogmaals € 100.000 te verhogen. Ook de geoormerkte bijdrage van de VriendenLoterij was ongeveer € 125.000 hoger dan begroot door een succesvolle wervingsactie. Totaal heeft de Zonnebloem € 600.000 ontvangen van de Postcode Loterij en ongeveer € 576.000 van de VriendenLoterij. Daarnaast hebben we € 2.000 ontvangen via het spelprogramma "The Floor" van de Postcode Loterij.

4 Baten van subsidies van overheden

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Subsidie overheid Nationale Vereniging	244	256	239	241
Subsidie overheid Zonnebloemauto	-	6	-	12
Overige overheidssubsidies afdelingen	350	526	360	479
Totaal baten van subsidies van overheden	594	788	599	732

Bij de overige overheidssubsidies afdelingen worden de reguliere subsidies ontvangen door de afdelingen verantwoord. Afdelingen hebben in 2024 € 526.000 baten uit subsidies ontvangen, ruim € 165.000 meer dan begroot. Nationale Vereniging de Zonnebloem heeft een instellingssubsidie van € 256.000 ontvangen van het Ministerie van VWS. De ontvangen baten m.b.t. subsidies overheid Zonnebloemauto wordt ontvangen van één gemeente.

5 Baten van andere organisaties zonder winststreven

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Vermogensfondsen	150	191	204	112
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	150	191	204	112

In 2024 is € 180.000 ontvangen van een stichting (vermogensfonds). Dit bedrag is onder andere bestemd voor de verbouwing van de badkamer op MPS de Zonnebloem begin 2025.

6 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten

(x € 1.000)	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Verkoop wenskaarten	245	206	275	225
Giften wenskaarten	30	28	25	25
	275	234	300	250
Kostprijs verkopen wenskaartenactie	192	206	248	190
Baten verkoop wenskaarten	83	28	52	60
Verkoop promotieartikelen	20	8	20	10
Kostprijs verkoop promotieartikelen	15	13	15	9
Baten promotieartikelen	5	-5	5	1
Totaal baten uit verkoop artikelen	88	23	57	61

De totale baten uit verkoop artikelen is, ten opzichte van 2023, met € 34.000 gedaald naar € 23.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere verkopen en gestegen kosten.

7 Overige baten

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Overige baten	89	69	72	48
Totaal overige baten	89	69	72	48

De overige baten hebben hoofdzakelijk betrekking op opbrengst souvenirs en drankopbrengst bij het MPS de Zonnebloem B.V.

8 Voorlichting/bewustmaking, eigen activiteiten

(x € 1.000)	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Donateursblad	430	341	384	361
Jaarlijkse Campagne	814	725	808	1.738
Voorlichting en promotie	487	402	384	525
Jaarthema	165	142	154	138
Websites	492	504	478	561
Groepsbezoek	13	5	14	2
Overige activiteiten (onderzoeken)	169	151	145	162
Meerjarenbeleidsplan	111	162	107	168
Incidentele projecten (2023 en 2024: 75-jarig jubileum)	64	546	898	116
Doorbelasting Indirecte kosten	501	469	477	669
Totaal voorlichting, bewustmaking eigen activiteiten	3.246	3.447	3.849	4.440

De totale kosten van voorlichting/bewustmaking, eigen activiteiten zijn ongeveer € 400.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door alle gratis publiciteit, die door de jubileumactiviteiten, van het 75-jarig jubileum is gegenereerd. De mediawaarde (uitgespaarde advertentiewaarde) ligt tussen de € 300.000 en € 400.000). Hierdoor zijn de kosten met betrekking tot ons 75-jarig jubileum ongeveer € 350.000 en van de jaarlijkse campagne ongeveer € 80.000 lager dan begroot.

9 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding

(x € 1.000)	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Onderst. vrijw. en afd.	3.535	3.695	3.559	3.378
Deskundigheidsbevordering	310	220	270	242
Bezoekwerk algemeen	110	98	100	92
Nieuwsbrief voor deelnemers	1	3	2	3
Marketing en werving vrijwilligers	483	488	475	426
Marketing gasten en deelnemers	75	43	73	23
Vrijwilligerskaart	28	67	65	78
Tijdschrift Zon (Vrijwilligers)	172	169	216	192
Strategische samenwerkingen	48	86	47	44
Incidentele projecten (75-jarig jubileum)	-	3	41	-
Doorbelasting Indirecte kosten	879	767	900	1.170
Totaal vrijwilligersondersteuning	5.641	5.639	5.748	5.648

De totale werkelijke kosten van vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding zijn ruim € 100.000 lager dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere kosten "Tijdschrift Zon" van bijna € 50.000 doordat het aantal uitgaves van 4 naar 3 is teruggebracht. De kosten van deskundigheidsbevordering zijn ruim € 50.000 lager dan begroot doordat minder workshops hebben plaatsgevonden dan begroot. In 2024 hebben 105 workshops op locatie en 19 workshops online plaatsgevonden, waaraan 1.417 vrijwilligers hebben deelgenomen (2023: 196 workshops op locatie en 23 workshops online met 2.577 vrijwilligers).

10 Vakanties

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Afdelingsvakanties	926	378	1.155	584
Vaarvakanties exclusief eigen bijdrage gasten	4.346	4.421	4.159	4.388
Eigen bijdrage gasten vaarvakanties	-3.004	-2.770	-2.721	-2.311
Overige landelijke vakanties	-	42	54	79
Vakantiehuisjes	-2	-	9	4
Landelijke- en vaarvakanties algemeen	374	426	388	422
Landelijke- en vaarvakantieguids	-	-	8	16
Ontvangen zorgbijdrage landelijke- en vaarvakanties	-212	-193	-208	-163
Doorbelasting Indirecte kosten	354	334	372	529
Totaal vakanties	2.782	2.638	3.216	3.548

De totale kosten van vakanties 2024 zijn ruim € 570.000 lager dan begroot. De kosten van afdelingsvakanties zijn ruim € 750.000 lager dan begroot, doordat minder afdelingsvakanties hebben plaatsgevonden dan begroot. In 2024 hebben 138 afdelingsvakanties plaatsgevonden waaraan 1.970 deelnemers hebben deelgenomen (2023: 165 met 2.194 deelnemers). 103 afdelingen hebben in totaal een bedrag van € 126.000 ontvangen met betrekking tot stimuleringsregeling afdelingsvakanties. De kosten van de vaarvakanties exclusief eigen bijdrage gasten zijn ruim € 260.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat meer gasten dan begroot zijn meegegaan en door de gestegen kosten. Doordat meer gasten zijn meegeweest is ook de eigen bijdrage van deelnemers hoger dan begroot (€ 50.000). In 2024 zijn er 14 kleinschalige vakanties georganiseerd, waaraan 116 deelnemers hebben deelgenomen (2023: 13 kleinschalige vakanties waaraan 105 deelnemers).

11 Evenementen

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Eëndagsactiviteiten klein/Overige dagactiviteiten	2.463	3.754	2.321	3.281
Digitalisering deelnemers	-	-	-	13
Zonnebloemauto	591	563	847	582
Zonnebloemfietsen	200	100	333	179
Toegankelijkheid	50	62	63	85
Incidentele projecten (75-jarig jubileum)	-	743	796	-
Doorbelasting Indirecte kosten	215	170	221	230
Totaal evenementen	3.519	5.392	4.581	4.370

De kosten van evenementen zijn bijna € 800.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat afdelingen in 2024 meer activiteiten hebben georganiseerd. De kosten van Eëndagsactiviteiten klein/overige dagactiviteiten zijn daarom ruim € 1,4 miljoen hoger dan begroot. Hiertegenover staan lagere kosten van de Zonnebloemauto dan begroot. De lagere kosten van de Zonnebloemauto worden onder andere veroorzaakt door minder wervings- en promotiekosten en minder fondsenwervende activiteiten ten behoeve van de Zonnebloemauto's. De kosten van de Zonnebloemfietsen zijn lager dan begroot doordat minder nieuwe fietsen zijn geplaatst dan begroot.

12 Wervingskosten

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Wervingskosten baten van particulieren	3.653	3.662	3.707	3.810
Wervingskosten baten van bedrijven	165	115	187	110
Wervingskosten baten van loterijorganisaties	177	181	166	169
Wervingskosten baten subsidies van overheden	15	15	14	12
Wervingskosten baten andere organisaties zonder winststreven	27	82	54	53
Som van de wervingskosten van de geworven baten	4.037	4.055	4.128	4.154
Doorbelasting Indirecte kosten	351	308	360	455
Totaal wervingskosten	4.388	4.363	4.488	4.609

De totale wervingskosten zijn in 2024 € 125.000 lager dan begroot. In 2024 heeft de Zonnebloem 12.091 nieuwe donateurs geworven. De wervingskosten van bedrijven zijn ruim € 70.000 lager omdat een geplande en begrote samenwerking niet heeft plaatsgevonden.

Rentebaten en baten uit beleggingen

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Baten uit beleggingen				
Dividend	90	76	80	187
Gerealiseerd koersresultaat	110	-123	155	-537
Ongerealiseerd koersresultaat	105	1.533	155	2.165
Kosten effectenbeheer	-56	-49	-55	-52
Totale baten uit beleggingen	249	1.437	335	1.763
Rentebaten uit liquide middelen	11	70	11	29
Totale rentebaten en baten uit beleggingen	260	1.507	346	1.792

Het werkelijke resultaat van de financiële baten en lasten bedraagt ruim € 1,5 miljoen positief en is hiermee ruim € 1,15 miljoen hoger dan begroot. Dit resultaat wordt vooral veroorzaakt door ongerealiseerd koersresultaat van ruim € 1,5 miljoen. Het gerealiseerd koersresultaat is ruim € 120.000 negatief o.a. door verkoop van beleggingen. Er is in 2024 voor € 3,0 miljoen uit de effectenportefeuille onttrokken. De rentebaten uit liquide middelen zijn hoger dan begroot als gevolg van hogere rentestand dan begroot. Het meerdeel van deze baten is afkomstig van de afdelingen.

Kostentoerekening

(x € 1.000)

	Begroting 2025	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
Salarissen inclusief sociale lasten en inhuur derden	6.041	6.007	5.795	6.077
Pensioenpremies	477	448	479	457
Overige personeelskosten (incl. Ondernemingsraad)	454	486	454	558
Reis- en verblijfkosten	222	229	211	217
Totaal personeelskosten	7.194	7.170	6.939	7.309
Waarvan direct toegerekend aan activiteiten	5.715	5.660	5.707	5.678
	1.479	1.510	1.232	1.631
Huisvestingskosten	181	172	164	126
Kantoorkosten	1.050	715	1.240	1.888
Kantoorkosten afdelingen	200	175	200	162
Afschrijvingen	887	940	946	998
Kosten bestuur en toezicht	232	207	211	229
Totaal indirecte kosten	4.029	3.719	3.993	5.034

De totale personeelskosten zijn conform begroting. Het gemiddelde aantal fte is gestegen naar 82,21 fte in 2024 (2023: 84,47), waarvan 0,97 fte (2023: 3,25 fte) stagiaires bij MPS de Zonnebloem betroffen. In 2024 was begroot 80,62 fte. Een aantal functies zijn ingevuld door inhuur derden. De sociale lasten bedroegen € 787.499

De kosten bestuur en toezicht zijn vergelijkbaar met de begroting 2024. Onder kosten bestuur en toezicht worden ook de onkostenvergoedingen van de bestuursleden van het Nationaal Bestuur verantwoord. In 2024 werd aan de bestuursleden € 3.026 vergoed. In 2023 was dit € 2.142.

In 2024 zijn de volgende bedragen aan accountantskosten ten laste van het resultaat gebracht.

(in €)	Accountants	Overige adviseurs	2024 totaal
Controle van de jaarrekening	115.831	-	115.831
Andere controlewerkzaamheden	19.231	-	19.231
Fiscale advisering	-	50.344	50.344
	135.062	50.344	185.406

7.10 Overzicht directiesalaris

Bezoldiging directie

Naam	M.S.P. Damen	Totaal directie
Functie	directeur	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaald	
Uren	40	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1-31/12	
Bezoldiging (in euro's)		
Jaarinkomen		
- Bruto loon/salaris	143.472	143.472
- Vakantiegeld	11.343	11.343
- Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	-	-
- Variabel jaarinkomen	-	-
Totaal jaarinkomen	154.815	154.815
SV lasten (wg deel)	13.064	13.064
Belastbare vergoedingen/bijtellings	8.146	8.146
Pensioenlasten (wg deel)	16.056	16.056
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-
Totaal 2024	192.081	192.081
<i>Totaal 2023</i>	<i>185.546</i>	<i>185.546</i>

Het jaarinkomen van het directielid (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 163.473 (salarisniveau per 1 juli 2024, 1 FTE/12 maanden, functiegroep I) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum per jaar (€ 202.706).

Aan het directielid zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

7.11 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)

Werkelijk 2024

(x € 1.000)

	Doelstellingen				Kosten		Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	Vrijwilligers-ondersteuning, bezoekwerk en activiteiten begeleiding	Vakanties	Evenementen	Wervingskosten	Beheer en administratie			
Uitbesteed werk	-	2.271	587	4.757	3.031	-	10.646	8.928	10.046
Publiciteit en communicatie	2.405	141	-	-	-	-	2.546	2.998	3.278
Personeelskosten	830	2.901	1.340	372	1.158	569	7.170	6.939	7.309
Huisvestingskosten	34	10	29	10	21	68	172	1.645	126
Kantoorkosten	108	220	96	34	82	175	715	1.240	1.888
Kantoorkosten afdelingen	9	44	9	78	35	-	175	200	162
Afschrijvingen en rente	61	52	577	141	36	73	940	946	998
Kosten bestuur en toezicht	-	-	-	-	-	207	207	211	229
	3.447	5.639	2.638	5.392	4.363	1.092	22.571	23.107	24.036

Dit overzicht geeft weer hoe de kosten zijn verdeeld over de doelstelling, de werving baten en beheer en administratie.

Onder uitbesteed werk en publiciteit en communicatie worden de bestedingen (exclusief personeelskosten) weergegeven die direct aan de realisatie van de doelstellingen en de werving van de baten worden toegerekend.

De personeelskosten bestaan uit kosten die direct worden toegerekend aan de doelstellingen en werving baten en uit de kosten die indirect worden toegerekend aan de realisatie van de doelstelling of de werving van baten. De indirecte kosten worden op basis van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie.

De overige kosten betreffen indirecte kosten die op basis van een verdeelsleutel worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie. Per kostensoort worden de verdeelsleutels hieronder toegelicht.

De indirecte personeelskosten worden naar rato verdeeld over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Als basis wordt de totale loonsom per team genomen. De loonsom van directie, financiën en planning & control en inkoop & facilitair wordt daarbij voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.

De huisvestingskosten worden op basis van de ingebruik zijnde m² per team verdeeld over de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De m² die ingebruik zijn bij de directie, financiën en planning & control en inkoop & facilitair worden volledig toegerekend aan beheer en administratie.

De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een team in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van directie, financiën en planning & control en inkoop & facilitair als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.

De kantoorkosten afdelingen worden volgens een vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over doelstelling en fondsenwerving. Dit omdat de afdelingen 100% bezig zijn met het Zonnebloemwerk.

De afschrijvingskosten die direct verband houden met een doelstelling of eigen fondsenwerving worden hieraan toegerekend. Afschrijvingskosten zoals pand en kantoorinventaris worden conform de verdeelsleutel bij resp. huisvestingskosten en kantoorkosten toegerekend aan de doelstelling, eigen fondsenwerving en beheer en administratie.

De kosten van bestuur en toezicht zijn 100% kosten beheer en administratie.

7.12 Overige toelichtingen

Beloning directie

Het Nationaal Bestuur heeft het beloningsbeleid, de hoogte van het directiesalaris en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van het salaris volgt de Zonnebloem de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van Goede Doelen Nederland en de Code Wijffels.

Deze regeling geeft met zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Na weging door het bestuur is de functie van directeur van de Zonnebloem ingedeeld in functiegroep J van de zogenoemde BSD-score (score 535) met een maximaal jaarinkomen van € 187.861 (salarisniveau 1 juli 2024). In de praktijk vindt beloning plaats conform functiegroep I. Het werkelijke jaarinkomen van directeur M.S.P. Damen (1 fte/12 maanden) bedroeg over 2024 € 154.815. De beloning blijft daarmee onder de maximumgrens van de functiegroep I (€ 163.473).

De hoogte en samenstelling van de beloning worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten. Naast het jaarinkomen maken ook betaalde sociale verzekerings- en pensioenpremies en belaste vergoedingen deel uit van het salaris.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 29 maart 2025 heeft motorpassagiersschip De Zonnebloem een aanvaring gehad met een vrachtschip op de Duitse binnenwateren. Als gevolg van deze aanvaring is aanzienlijke schade aan het schip ontstaan, waardoor het tot en met ten minste 7 juli 2025 niet beschikbaar is voor de geplande vaarvakanties met deelnemers. De schade zal naar verwachting nagenoeg geheel worden vergoed door de betrokken verzekeringsmaatschappijen, maar de omvang en timing van deze vergoedingen zijn op dit moment nog onzeker.

De ontstane situatie heeft geleid tot een herbeoordeling van de liquiditeitspositie. Er zijn meerdere scenarioanalyses uitgevoerd om de mogelijke impact hiervan in kaart te brengen. Uit al deze analyses blijkt dat de organisatie beschikt over een ruimschoots toereikende liquiditeitspositie om de continuïteit van de activiteiten te waarborgen, ook in het geval van uitgestelde of gedeeltelijke schadevergoeding.

Deze gebeurtenis kwalificeert als een niet-gecorrigeerde gebeurtenis na balansdatum in de zin van RJ 160 en RJ 650, waarbij de situatie geen aanleiding geeft tot aanpassing van de jaarrekening per balansdatum, maar wel als toelichting wordt opgenomen vanwege het belang voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening

Ondertekening van de jaarrekening

Nationaal Bestuur Nationale Vereniging de Zonnebloem

27 juni 2025

E.A. Bakkum

W. Kalkman

M.A.R. Vaal

B.S. Knip

P.C. van Leuven

C.M. Apeldoorn

D.C. de Vries

H.R.J. Busch

8. Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de directie en het Nationaal Bestuur van
Nationale Vereniging de Zonnebloem

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2024 van Nationale Vereniging de Zonnebloem te Breda gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Nationale Vereniging de Zonnebloem per 31 december 2024 en van het saldo van baten en lasten over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2024;
2. de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nationale Vereniging de Zonnebloem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Al 75 jaar impactvol;
- Een hartverwarmend jubileumjaar;
- De noodzaak blijft;
- We hebben jullie nodig;
- Organisatie;
- Financieel beheer en interne beheersing;
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de geconsolideerde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

De directie en het Nationaal Bestuur zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het Nationaal Bestuur voor de geconsolideerde jaarrekening

De directie en het Nationaal Bestuur zijn verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader zijn de directie en het Nationaal Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie en het Nationaal Bestuur noodzakelijk achten om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening moeten de directie en het Nationaal Bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moeten de directie en het Nationaal Bestuur de geconsolideerde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie en het Nationaal Bestuur het voornemen hebben om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie en het Nationaal Bestuur moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de geconsolideerde jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en het Nationaal Bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie en het Nationaal Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was

Wij communiceren met de directie en het Nationaal Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 27 juni 2025

Forvis Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA

